

SOLI DEO GLORIA

Solas

číslo 56

jeseň 2022

**keď bezbožný
prekvitá**

**a nespravodlivý
prosperuje**

**Ochraňuj ma,
ó, silný Bože,
lebo sa k tebe utiekam.**

Žalm 16:1

**V tom sa zjavila láska Božia v nás,
že svojho Syna, jednorodeného,
poslal Boh na svet,
aby sme žili skrze neho.**

1. Jánov 4:9

Obsah

Pohľad na Pána Ježiša Krista	2	Keď bezbožný prekvitá	
Šťastný Etiópčan	3	a nespravodlivý prosperuje	18
Kto je najväčší?	5	Škola poslušnosti V.	21
Stať sa dieťaťom	7	Náhum a Ninive – Boží súd	26
Sudca stojí pred dvermi	10	Judaizmus a gnosticizmus	30
Zhodnoť svoj život, kým je čas	14	Človek mieni a Boh mení	38

Pohľad na Pána Ježiša Krista

Preto aj my, keď máme taký veľký oblak svedkov okolo seba, zložme každé bremeno a ľahko obkľučujúci hriech a tak s trpezlivosťou bežme pred nami ležiaci beh o závod hladiac ta na Veľvodcu viery a dokonávateľa Ježiša, ktorý miesto radosti, ktorá ležala pred ním, strpel kríž opovrhnutí hanbou a posadil sa po pravici trónu Božieho. Lebo povážte toho, ktorý strpel od hriešnikov také sebe protirečenie, aby ste umdlievajúci neustali vo svojich dušiach. (Židom 12:1-3)

Verše Božieho slova a myšlienky k nim nás vedú pozrieť sa aj na seba, na svoj život, na svoje konanie. To prvé, ale rozhodujúce, čo je základom všetkého, je pohľad na samotného Pána Ježiša Krista.

Jedenásta kapitola listu Židom hovorí o oblaku svedkov viery. O tých, ktorí podľa 39. verša dostali vierou svedectvo, ale neodniesli si zaslúbenia, *pretože Boh predvidel čosi lepšie o nás, aby neboli bez nás zdokonalení* (verš 40). Za tým nasledujú verše 12. kapitoly, v ktorých je zmienka o tom, čo my máme robiť, ako máme chodiť vo viere a máme žiť. V ktorých to ľuďoch Boh našiel zalúbenie? V tých, ktorí konali vo viere také veci, že ich Boh odmenil a dokonca veľkou odmenou. Z nášho pohľadu tou veľkou odmenou je, že ich mená sú spomenuté v 11. kapitole.

V tejto súvislosti si prečítajme aj z knihy proroka Izaiáša o služobníkovi, v ktorom Boh nachádza zalúbenie: „(1) *Hľa, môj služobník, ktorého podopriem, môj vyvolený, v ktorom má záľubu moja duša! Dám svojho Ducha na neho, vynášať bude národom súd. (2) Nebude kričať ani nepovýši ani nedá počuť na ulici svojho hlasu. (3) Nalomenej trstiny nedolomí a tlejúceho knôtu nevyhasí; súd bude vynášať podľa pravdy*“ (Izaiáš 42:1-3).

Tu je reč o Kristovi, Božom služobníkovi tak, ako o ňom na Boží pokyn píše prorok Izaiáš. V ňom Hospodinova duša nachádza záľubu. On je ten, ktorý má Božieho Ducha. On je ten, ktorý je schopný vynášať národom súd. A aký bol? Ako konal túto službu? Našu pozornosť môžeme upriamiť na mnohé vlastnosti Pána Ježiša. Mimo iných je to tichosť a pokora (verš 2). V takomto má Hospodin záľubu. Nie v takom, ktorý prehliada hriech svojho života, či života iných. Nie v takom, kto mlčí a neohlási sa na nič také, čo je proti Bohu. Boh má záľubu v tých, ktorí sú tichí a pokorní a vynášajú spravodlivý súd.

V 12. kapitole listu Židom sme vyzvaní k tomu, aby sme niečo konali, aby sme boli aktívni. Sme vyzvaní, aby sme zložili každé bremeno a ľahko obkľučujúci hriech a tak bežali s trpezlivosťou pred nami ležiaci beh, beh o závod. V našom behu má byť prítomná trpezlivosť. To nie je kondičný beh. To je beh spojený s vierou. Taký je pohľad na nás zo strany Božej a zo strany toho oblaku svedkov. Náš beh je ale spojený aj s pohľadom toho, ktorý hľadá niečo, z čoho by nás mohol obviniť.

Ako bežať úspešný beh viery, beh o závod, v ktorom, na rozdiel od zem-

ských pretekov, môže byť a vďaka Bohu za to, množstvo víťazov? Všetci sme pozvaní k tomuto behu o závod, v ktorom k víťazstvu máme veľmi blízko, keď si budeme brať príklad a vzor od nášho Pána Ježiša Krista. Keď v tomto behu viery budeme zameraní na neho, na nášho Veľvodcu viery a Dokonávateľa Ježiša Krista. V súvislosti s ním je nám v Izaiášovi pripomenuté to, pre nás rozhodujúce, čo je základom nášho víťazstva. On je Víťaz a s ním a v ňom môžeme byť a sme víťazmi aj my. On za nás strpel kríž. Položil za nás svoj život, aby my, v smrti s ním, sme povstali v novote života a aby sme spolu s ním boli tí, ktorí žijeme tak, aby Pán Boh našiel a nachádzal v nás záľubu.

Akým požehnaním je a bude v našom živote, keď ten jeho služobník, Pán Ježiš, bude viditeľný na nás, a keď aj my budeme služobníkmi, v ktorých bude mať záľubu Hospodinova duša. A mám nádej, že jednou z vecí nášho behu o závod a toho, čo od nás náš nebeský Otec a náš Spasiteľ očakáva je pripomínanie si smrti Pána Ježiša Krista. A byť tými, ktorí vo viere bežíme k slávnemu víťazstvu, ktoré je pre nás už pripravené. Pre ktoré máme urobiť už len to, že budeme tichí a pokorní srdcom, že odvrhneme všetko to, čo nás zaťažuje. Zoberieme na seba jeho jarmo a budeme sa učiť od neho, lebo on je tichý a pokorný srdcom a nájdeme odpočinutie svojim dušiam.

Vladimír Azor

Šťastný Etiópčan

Skutky 8:26-40

Sledujme trocha históriu tohto omilosteného Etiópčana.

Mohlo sa to zdať evanjelistovi nezvyčajné, aby opustil skvelú scénu činnosti v Samárii, kde ho počúvali veľké zástupy, a vstúpil na púšť, kde sotva mohol očakávať, že niekoho nájde. Ved' komuže tu mal kázať? Prirodzenosť by určite položila takú otázku. Ale ako sa tu oznamuje, Filip neostal dlho v nevedomosti ohľadom svojej práce. „*A Duch povedal Filipovi: Pristúp a pripoj sa k tomu vozu*“ (verš 29).

Srdcu statočného služobníka je jedno, či bude poslaný do mesta, alebo na púšť – k zástupu ľudí, alebo k jednotlivej osobe. Vôľa jeho Pána je stále rozhodujúca. Kiežby sme aj my viacej prežívali skutočné a hlboké požehnanie konat'

nám uložené dielo pred bezprostredným zrakom Pána Ježiša, bez toho, že by sme sa zaujímali o miesto pôsobenia a charakter tohto diela. Môžeme byť povolaní stáť pred zhromaždenými tisícami, alebo kráčať cestou od jednej uličky k druhej, od jednej podkrovnej izbičky k druhej. Môžeme byť povolaní hlásať radostnú zvesť vo veľkých preplnených sálach, alebo ho prinášať uchu zomierajúceho v nemocničnej izbe – verný služobník koná jedno i druhé s rovnakou radosťou. A určite to bude tak aj pri nás, keď naše srdce naplní zmýšľanie služobníka.

„*A keď pribehol Filip, počul ho, že číta proroka Izaiáša, a povedal: A či aj*

rozumieš, čo čítaš? A on povedal: *Ako by som mohol rozumieť, keď mi niekto nevyloží? A poprosil Filipa, žeby vyšiel a sadol si s ním*“ (verše 30-31). Pán vie, kde by sa mali krížiť cesty kazateľa a poslucháča. A keď sa navzájom stretnú, potom sa utvorí reťaz, ktorú nemožno roztrhnúť. V Jeruzaleme sa nachádzali tí, ktorí by mohli priniesť radostnú zvesť uchu komorníka; ale Boh to zariadil tak, aby sa Filip tešil výsade priviesť tohto cudzinca k nohám Pána Ježiša a aby sa podľa jeho milostivej prozreteľnosti stretli na púšti Gazy.

Obráťme teraz svoju pozornosť na stať Písma, na ktorej spočíval zrak etiópskeho hodnostára, keď Filip zaujal pri ňom svoje miesto. *„A obsah písma, ktoré čítal, bol tento: Vedený bol ako ovca na zabitie, a ako sa baránok neohlási pred tým, kto ho strihá, tak neotvoril svojich úst. V jeho ponížení bol vyzdvihnutý jeho súd, a jeho rod kto vyrozpráva! Lebo jeho život sa berie so zeme*“ (Skutky 8:32-33; pozri aj Izaiáš 53:7-8). *„Eunuch však prehovoril a povedal Filipovi: Prosím ťa, o kom to hovorí prorok? Sám o sebe, či o niekom inom? Filip teda otvoril ústa a počnúc od tohto Písma, zvestoval mu Ježiša*“ (verše 34-35).

Pred etiópskym hodnostárom sa vynorila otázka: „Kto je táto tajuplná osoba?“ Požehnaná otázka! On nežiadal od Filipa, aby mu vyložil nejaký text. Túžil po niečom, čo bolo oveľa významnejšie. Túžil dozvedieť sa niečo o tejto obdivuhodnej osobe, ktorú viedli ako ovcu na zabitie. Toto bolo všetko, na čo sa pýtal. Kto mohol byť touto osobou? *Bol to Ježiš!* Šťastný etiópčan! Konečne dosiahol svoj cieľ. Jeho zrak spočinul na tejto vzácnej pasáži Písma a tu našiel

rozpravu o „Božom Baránkovi“, ktorý bol vedený na zlorečené drevo a bol zdrvený pod spravodlivou rukou Boha, ktorý nenávidí hriech. A za koho? Za každého unaveného a preťaženého, ktorý dôveruje ochrane jeho uzmierujúcej krvi. Toto bol slávny predmet, ktorý bol predstavený zraku a srdcu tohto vážneho a úprimného mocného hodnostára. Veľká základná pravda radostnej zvesti – učenie o krvi Krista, ktorý niesol hriech, našla si cestu s božskou silou do jeho duše. Žiadne nápadné znamenie alebo div neboli pripojené k zvestovanej pravde. Nebolo to potrebné. Slovo prišlo s mocou. Pôda srdca bola dobrá a pripravená pre vzácne semeno. Vážne hľadanie sa premenilo na blažené nádejanie. Hriechnik a Ježiš sa stretli, viera ich spojila a všetko bolo dané do poriadku.

Ako pokračovali v ceste, došli k akejsi vode. Tu vraví eunuch: *„A ako tak išli cestou, prišli k akejsi vode, a eunuch povedal: Hľa, voda; čo mi prekáža dať sa pokrstiť? A Filip riekol: Ak veríš z celého srdca, slobodno. A odpovedal a riekol: Verím, že Ježiš Kristus je syn Boží. A rozkázal vozu, aby postál, a zišli obidvaja do vody, Filip aj eunuch, a pokrstil ho. keď vyšli z vody, Duch Pánov uchvátil Filipa, a eunuch ho viacej nevidel, lebo išiel svojou cestou radujúc sa*“ (verše 36-39).

Krásne a charakteristické nariadenie krstu symbolizuje pochovanie starého človeka. V tomto svetle je otázka mocného hodnostára veľmi významná. „Čo mi prekáža dať sa pokrstiť?“ Iste nič. *Našiel Ježiša!* Aké jednoduché! *„Ak je niekto v Kristu, je nové stvorenie*“ (2. Korinským 5:17). Starý človek sa nestal lepším, ale bol odstránený – zomrel s Kristom; a Kristus je teraz veľký pred-

met záujmu pre dušu. Keď sa tieto veci pochopia, keď sa vlastné *ja* stratilo z očí a Kristus naplňa dušu, potom môžeme naradostení ísť svojou cestou. Tak to bolo s mocným hodnostárom. Vystúpil zo svojho „vodného hrobu“, aby šiel svojou cestou, tou svätou, blaženou cestou, ktorá začína pri kríži a končí v sláve.

Vidíme teda, ako od počiatku do konca čarodejník zo Samárie a mocný hodnostár z Etiópie tvoria dva protiklady. A určite obaja títo muži predstavujú dve veľké triedy, totiž tých, čo sa zaoberajú sebou samými a tých, čo sa zaoberajú

Kristom. Predmetom Šimonovho záujmu bolo jeho vlastné *ja* a jeho koncom „horkosť“. Predmetom záujmu srdca etiópskeho mocného hodnostára bol Ježiš a jeho koncom „radosť“.

Kiežby Pán vštepl tieto poučenia hlboko do našich srdc! Kiežby sme boli oslobodení od biedy sebeckta vo všetkých jeho prejavoch a stupňoch a kiežby sme boli naplnení Kristom, aby sme mohli ísť naradostení svojou cestou.

C. H. Mackintosh
(1820-1896)

Kto je najväčší?

Aký je najrozšírenejší pohľad na veľkosť v súčasnej spoločnosti? A čo predstavuje skutočnú veľkosť z Božej perspektívy? Pokúsím sa zodpovedať na tieto otázky v tomto zamyslení.

A keď bol v dome, pýtal sa ich: O čom ste to rozmýšľali medzi sebou na ceste? Ale oni mlčali. Lebo sa zhovárali medzi sebou na ceste o tom, ktorý je väčší. A sadnúc si zavola dvanástich a povedal im: Ak chce niekto byť prvým, bude od všetkých najposlednejším a všetkých služobníkom. (Marek 9:33b-35)

Ježiš práve vysvetlil učeníkom, že čoskoro bude zradený, zatknutý a usmrtený. Chcel, aby boli čo najlepšie pripravení na mučivé udalosti, ktoré ich onedlho zasiahnu. V 32. verši tejto kapitoly však čítame: „Ale oni nerozumeli tomu slovu a báli sa ho opýtať sa.“ Z paralelnej pasáže Matúšovho evanjelia sa predsa len dozvedáme, že sa veľmi zarmútili. Hoci nechápali presný význam Ježišových slov, rozumeli im dosť na to, aby si uvedomili, že ich milovaný Majster im bude vzatý, a to ich veľmi zarmútilo.

Tento smútok však čoskoro vystriedala iná emócia: mohli by sme si

pomyslieť, že toto hrozivé odhalenie malo u učeníkov vyvolať pocit hlbokého dojatia a že mali ďalej kráčať po ceste v tichosti a uvažovať o slovách Spasiteľa. Žiaľ, toto sa vôbec nestalo! Ako kráčali po ceste do Kafarnauma, sporili sa. O čom sa dohadovali? Ježiš si všimol, že sa medzi sebou zhovárali, ale nič im nepovedal, až kým nedorazili do cieľa svojej cesty. Potom, keď boli v dome, kde bývali, sa ich Pán spýtal: „O čom ste to rozmýšľali medzi sebou na ceste?“ Čítame, že učeníci mlčali. Nechceli povedať Pánu Ježišovi, že mali spor o tom, kto je najväčší. Tvárou v tvár tejto priamej

otázke sa teraz za seba hanbili a nikto z nich neprehovoril.

Bolo však zbytočné zostať ticho, pretože ich Majster dokonale vedel, o čom sa cestou zhovárali. Všimnite si, aký bol Ježiš trpezlivý s týmito pyšnými, samolúbymi mužmi. Pokarhal ich azda slovami: „Tak ja mám čoskoro zomrieť rukami zlých ľudí a jediné, o čom vy viete premýšľať, je, kto je najväčší!? Nezaujímate sa o mňa? Vôbec vám na mne nezáleží?“ To by bola prirodzená a rozumná odpoveď za daných okolností, ale Ježiš to takto nepovedal. Skôr využil príležitosť, aby ich poučil o tom, čo je to skutočná veľkosť. A aká odlišná je jeho predstava veľkosti od názorov väčšiny ľudí na túto tému. Na to, aby ste zistili, koho svet pokladá za veľkého, stačí si prečítať historické knihy a pozrieť, kto v nich vystupuje. O kom ľudia píšu životopisy? Kto je namalovaný na slávnych portrétoch? Koho sochy vidíme v našich mestách? Mená ktorých ľudí sa pravidelne objavujú v dennej tlači a tváre ktorých ľudí vidíme v populárnych časopisoch alebo v masmédiách všeobecne? Sú to svetoví vodcovia a vojenský velitelia, slávni vedci a vynálezcovia, nositelia Nobelovej ceny a obchodní magnáti. Sú tam ešte aj športoví hrdinovia, filmové hviezdy, spisovatelia, umelci, atď. V každom prípade, sú to muži a ženy, o ktorých sa predpokladá, že zanechali svoju stopu v spoločnosti a dosiahli v nej popredné miesto. To sú typy ľudí, ktorých svet bežne pokladá za veľkých, však?

Ale učenci sa medzi sebou dohadovali o tom, koho z nich treba pokladať za najväčšieho. Napokon, mohli by sa pokladať za veľmi vyvolenú skupinu, nie?

Mesiáš si ich špeciálne vyvolil, aby ho sprevádzali na jeho cestách. Výnimočne s nimi zaobchádzal, posluhovali mu, keď učil a činil zázraky; oni sami dostali moc konať zázraky a kázať evanjelium mužom a ženám. Ale možno po tom, ako počuli o blížiacom sa odchode Pána, rozprúdila sa diskusia o tom, kto nastúpi na Ježišovo miesto a keď sa medzi sebou zhovárali, výber sa zúžil na troch mužov: Petra, Jakuba a Jána. To boli tí traja, ktorých Pán vzal nedávno so sebou na vrch a bol pred nimi premenený, keď mu žiarila tvár ako slnko. Videli Kristovu slávu, a dokonca počuli hlas Boha Otca, ktorý označil Ježiša ako svojho milovaného syna. Možno Peter by mohol vyhlásiť, že je zo všetkých najväčší, pretože okrem toho, že bol jedným z troch vyvolených, bol aj tým, ktorého meno Ježiš zmenil na Peter, skala.

Aký bol teda Ježišov verdikt? Koho nazval najväčším? Nebol to ani Peter, ani Jakub, ani Ján. V skutočnosti ako najväčšieho neoznačil nikoho z dvanástich. Vlastne, dal im ponaučenie o tom, čo znamená skutočná veľkosť, a to nie z pohľadu sveta, ale z pohľadu Boha.

„Ak chce niekto byť prvým“, povedal Ježiš, „bude od všetkých najposlednejším a všetkých služobníkom.“ Ako vidíte, Boží spôsob merania veľkosti je priamym opakom ľudského spôsobu. Človek má sklón uvažovať o veľkosti z hľadiska hierarchie: na hornej úrovni je človek, ktorý dosiahol vrchol vo svojom povolání, vo svojej firme, vo svojej oblasti výskumu, vo svojom vzdelaní, atď. Pod ním sú pravdepodobne ostatní, ktorí medzi sebou súťažia a súperia v tom, kto sa dostane čo najbližšie k vrcholu. Aké je však odlišné Ježišovo hodnotenie veľkosti: „Ak chce niekto byť prvým, bude

od všetkých najposlednejším a všetkých služobníkom.“ Ale Ježiš nielen vysvetlil, čo je veľkosť v Božích očiach, ale ju aj ukázal vo svojom živote. Skutočne, on sám, ktorý je najväčší zo všetkých, stal sa posledným a služobníkom všetkých.

V tomto sa mnohé inštitucionalizované cirkvi mýlia. Na vrchole majú muža alebo skupinu mužov, ktorí riadia a ovládajú ostatných. Často nosia honosné posvätné rúcha a žijú v kniežacích sídlach, kde majú služobníkov, ktorí sa k nim správajú s úctou a oslovujú ich zvláštnymi menami. Často hovoria, že slúžia druhým, ale v skutočnosti tí druhí slúžia im. Aký odlišný bol Ježiš, ktorý o sebe povedal: „Syn človeka neprišiel, aby mu slúžili, ale aby slúžil a dal svoj život ako výkupné za mnohých.“

Priateľu, položím ti túto otázku. Aká je tvoja životná ambícia? Chceš dosiahnuť vrchol vo svojom povolání, nech je to čokoľvek, alebo chceš byť veľkým v Božích očiach? To posledné je oveľa hodnotnejšou ambíciou. Ak však hľadáš

veľkosť pred Bohom, musíš začať zdola a uvedomiť si, že si hriešnik a potrebuješ vykúpenie. Musíš prísť pod ten krutý kríž, kde Spasiteľ sveta zomrel za bezmocných, nehodných hriešnikov ako ty a ja. Musíš si pred ním ľahnúť do prachu a prosiť ho o odpustenie. Počúvaj tieto slová novozákonného pisateľa Jakuba zo štvrtej kapitoly jeho listu: „*Priblížte sa Bohu, a priblíži sa vám. ...Bedárte, žiaľte a plačte! Váš smiech nech sa obráti v žalosť a radosť v zronenosť! Ponižte sa pred tvárou Pánovou, a povýši vás.*“ Toto je jediná prijateľná cesta, ako prísť pred Pána, považovať seba samého za posledného, najhoršieho z hriešnikov, prejavit' hlboké a úprimné pokánie a dôverovať celým srdcom dielu Ježiša Krista na kríži.

Priateľu, zabudni na veľkosť v tomto svete a zameraj sa na osobnú potrebu spásy. Potom, keď prijmeš dar záchranu skrze Krista, budeš ohromený z toho, čo Pán vykoná v tvojom živote.

Michael Steedman

Stať sa dieťaťom

Nazvať dospelého dieťaťom alebo detinským je urážlivé, no ako uvidíme v tomto zamyslení, do Božieho kráľovstva môžu vstúpiť len tí, ktorí sa stanú podobnými dieťaťu. Ďalej čítajúc zistíme, v akom zmysle sa potrebujeme stať podobnými deťom.

„*V tú hodinu pristúpili k Ježišovi jeho učeníci a spýtali sa: Kto je najväčší v kráľovstve nebeskom? On si zavolał dieťa, postavil ho medzi nich a riekol: Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nikdy nevojdete do kráľovstva nebeského. Kto sa teda pokorí ako toto dieťa, je najväčší v kráľovstve nebeskom.*“ (Matúš 18:1-4)

Dvanásť učeníci medzi sebou raz diskutovali o tom, koho z nich možno považovať za najväčšieho alebo kto z nich je najväčší. Ako však čítame ďalej, Pán Ježiš im namiesto priamej odpovede na otázku vysvetlil, že na to, aby sa človek

stal prvým, musí začať zdola, odspodu. V Markovom evanjeliu v skutočnosti vidíme, že povedal: „*Ak chce byť niekto prvý, musí byť posledným a služobníkom všetkých.*“ (Marek 9:35) Následne pokračoval vo vysvetľovaní toho, čo

tým myslel a zavolať malé dieťa, aby sa postavilo medzi nich. Stál tam teda Pán Ježiš s malým dieťaťom, ktoré čelilo vedľa neho všetkým tým veľkým ľuďom. No Spasiteľ mal vďaka tejto situácii pre nich pripravenú veľmi užitočnú lekciu. Pýtali sa ho, kto je v nebeskom kráľovstve najväčší? Ježiš im odpovedal s vážnou tvárou, použijúc slová: „*Veru, hovorím vám*“, aby zdôraznil dôležitosť svojho výroku: „...*Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nikdy nevojдете do kráľovstva nebeského.*“ Inými slovami, potrebovali urobiť veľký krok späť. Všetci z nich totiž predpokladali, že sú už v správnom vzťahu s Bohom a z tohto dôvodu majú zaručené miesto v nebi. Teraz už otázka nestála tak, že kto bude mať v nebi najvyššie miesto, alebo inými slovami, kto bude najbližšie k trónu. Najprv si mali položiť otázku, či majú vôbec nárok vojsť do Božieho kráľovstva!

Nie je ten istý problém aj dnes? Mnohí, alebo dokonca väčšina ľudí akosi predpokladá, že do toho neba nakoniec pôjdu alebo sa tam nejakým spôsobom dostanú. Nevedia si predstaviť, že by ich Boh niekedy odmietol, zavrhol, a tak chcú vedieť len to, ako bude nebo vyzeráť. No takto to nejde, hovorí Ježiš, niečo zásadné sa musí s človekom udiť, kým môže vstúpiť do nebeského kráľovstva. Čo sa s človekom, teda s vami musí stať? Musíte sa zmeniť a stať sa podobným malému dieťaťu. Jednoducho, neexistuje iný spôsob, ako vojsť do neba. Grécke slovo, ktoré sa prekladá ako „*zmena*“, doslova znamená „*obrátene sa*“. Skutočné, pravé obrátene sa však nesmie zamieňať so zmenou náboženstva alebo zmenou jednej denominácie/cirkvi a pripojením sa k inej. Nesmie sa dokonca zamieňať

ani s výmenou jedného druhu viery alebo presvedčenia za iné. Takéto zmeny môžu byť opísané ako vonkajšie, teda povrchné, plytké. Skutočné kresťanské obrátene je niečo oveľa hlbšie a silnejšie než to. Ide o skutočnosť, že človek sa musí ponížiť a stať sa podobným dieťaťu. Je to premena vedúca od pýchy k pokore, od vysokej mienky o sebe k nízkej, od namyslenosti k poníženosti.

Pozrime sa teraz na niektoré typické vlastnosti dieťaťa. Po prvé, dieťa je dôverčivé. V živote väčšiny malých detí je obdobie, keď ich viera v rodičov je absolútna, keď sa im zdá, že im nemôžu urobiť nič zlé. Dieťaťu stačí, že jeho rodičia niečo povedali, a ono tomu jednoducho a bezhranične verí. To je to, na čo Biblia poukazuje, keď opisuje vieru – ako bezhraničnú, absolútnu vieru v Božie zaslúbenia. Prvý ozajstný skutok viery prichádza, keď človek zverí svoj život a dušu Ježišovi Kristovi. Uvidí sa pred Pánom ako hriešny človek – taký, ktorý si za svoju neposlušnosť zaslúži večný trest. V hanbe a zmätku sa chytá Pánovho milosrdenstva, spoliehajúc sa výlučne na Ježiša Krista a jeho obetovanie sa na Golgote.

Druhou vlastnosťou, ktorú spomenieme, je závislosť. Môžeme s istotou povedať, že dieťa nevie samostatne existovať a vo všetkom je úplne závislé od rodičov. Toto sú vlastnosti, ktoré musia charakterizovať všetkých, ktorí majú túžbu vstúpiť do nebeského kráľovstva. Musia zanechať svoju na seba sústredenú, egoцентриckú existenciu a ich životy sa musia dostať pod kontrolu a vlastníctvo Pána.

To nás privádza k tretej charakteristike malého dieťaťa, a tým je bezstarostnosť (v pozitívnom zmysle slova). Kým sú prítomní jeho rodičia, vie, že sa nemusí

bát, strachovať, pretože sa oň postarajú. Dospelý človek – či už muž, žena alebo mladý človek, ktorý sa odovzdal Pánovi, vie, že sa nemusí báť, pretože Boh sa už postaral o jeho najväčší problém. Pán uvalil všetky jeho hriechy na svojho Syna, ktorý zomrel za takéhoto hriešnika na kríži. Ten takto dostal večný život a na jeho ceste do neba mu už nestoja žiadne prekážky. Podobne ako dieťa – nemusí sa báť, pretože jeho nebeský Otec mu zaslúbil, že ho nikdy neopustí ani nezačne. Pri jednej príležitosti povedal Pán Ježiš svojim učeníkom: „*Neboj sa, malé stádočko! Lebo sa zaľúbilo vášmu Otcovi dať vám kráľovstvo!*“ (Lukáš 12:32) Keď hriešnik plne dôveruje Ježišovej obeti a prosí Pána, aby mu odpustil a prevzal kontrolu nad jeho životom – a následne sa obráti, môže vstúpiť do nebeského kráľovstva a žiť bez strachu – s vedomím, že je spasený, zachránený na celú večnosť.

Nuž, hovorili sme o závislosti, dôverčivosti a bezstarostnosti. Samozrejme, všetky tieto tri vlastnosti sú úzko prepojené. Tiež si však treba uvedomiť, že všetky uvedené vlastnosti sú v rozpore s našou povahou. Neznášame priznať si svoju slabosť a závislosť, máme oveľa väčšiu tendenciu veriť sebe a spoliehať sa na samých seba, na vlastné zdroje a majetok, než na zdroje a prostriedky iných. Búrime sa proti myšlienke, že je možné byť si istý (niečím) spasením. Dôvodom je samozrejme to, že sme všetci prirodzene pyšní a radi sa cítime sebestační, takže predstava poníženia sa na úroveň malého dieťaťa sa nám dosť prieči. Drahí priatelia, faktom je, že kým Pán nepôsobí a nepracuje v našich srdciach, nikdy dobrovoľne nezačneme postoj pokorných, bezmocných,

stratených hriešnikov, ktorí sa úplne odovzdajú Pánovi. Inými slovami, hoci je obrátenie nevyhnutné, my nemôžeme a nevieme obrátiť samých seba. Preto v knihe Jeremiáša čítame slová: „*Prived' ma naspäť, aby som sa obrátil, lebo Ty si Boh môj, Hospodine.*“ (Jeremiáš 31:18)

Drahí priatelia, aké je dnes vaše postavenie pred Bohom? Ste už obrátení? Pokorili ste sa pred Pánom? Alebo stále žijete pre seba, možno nasledujúc príkazy náboženstva, no v podstate žijúc nezávisle? Ak vo svojej duši nachádzate túžbu zmeniť sa a stať sa podobným malému dieťaťu, potom tu existuje nádej, že Pán už pôsobí vo vašom živote a srdci. Ak naozaj chcete byť zmenení, kričte, volajte k Pánovi slovami, ako sú napríklad tieto: „*Pane, uvedomujem si, že som hriešnik, ktorý žil svoj život sám pre seba radšej ako pre teba. Chcel som riadiť a určovať svoj život bez toho, aby som počúval a poslúchal teba, môj Stvoriteľ. Máš plné právo odsúdiť ma, Pane, no tiež viem, že si poslal svojho jediného Syna zomrieť za nehodných hriešnikov, ako som ja. Chcem opustiť cestu hriechu a neposlušnosti a dôverovať iba tebe, odovzdať ti svoj život a žiť pre teba naveky. Prosím zmeň ma, odpusť mi všetky moje hriechy a príd' do môjho života ako môj Pán a Spasiteľ!*“

Ak sa modlíte modlitbu, ako je táto, z hĺbky svojho srdca, potom bude Pán verný svojmu sľubu a vy budete môcť vstúpiť do jeho kráľovstva. Potom sa už nebudete starať o to, aby ste boli najväčší, ale jednoducho sa budete radowať, že máte tú česť zaujímať miesto v nebeskom kráľovstve – a to všetko len vďaka Božiemu milosrdenstvu.

Michael Steedman

Sudca stojí pred dvermi

(1) Teda ja osvedčujem pred Bohom a pred Pánom Ježišom Kristom, ktorý má súdiť živých i mŕtvych za svojho príchodu a za svojho kráľovstva: (2) Káž slovo, pristupuj v pravý i nepravý čas, karhaj, tresci, napomínaj s celou zhovievavosťou a s učením. (3) Lebo bude čas, keď neznesú zdravé učenie, ale podľa vlastných žiadostí budú si hromadiť učiteľov, lebo ich budú svrbieť uši, (4) a odvrátia uši od pravdy a obrátia sa k bájkam. (5) Ale ty buď triezvy vo všetkom, trp, čo príde zlé, konaj dielo evanjelistu, vykonaj svoju službu. (2. Timotejovi 4:1-5)

Pán Ježiš prišiel a dal nám myseľ, aby sme poznali toho pravdivého. Vieme, že sme v tom pravdivom, v Ježišovi Kristovi, a máme ducha Kristovho (1. Jánov 5:20). A vieme, že kto má ducha Kristovho, ten je jeho (Rímskym 8:9). Mať myseľ Kristovu znamená rozmýšľať o veciach tak, ako rozmýšľal Kristus, a tiež stať sa vnímavým na Božie slovo. Akým spôsobom reagujeme na Božie slovo, podľa toho sa ukazuje, kto v skutočnosti je Kristov vykúpený a kto nie je. A poukazuje to aj na to, akú lásku máme k Bohu.

V tomto článku sa budeme venovať prvým piatim veršom zo 4. kapitoly 2. listu Timotejovi. Pavol v prvom verši píše: „*Teda ja osvedčujem pred Bohom a pred Pánom Ježišom Kristom...*“. Podľa iného prekladu: „*Zaprisahávam ťa pred Bohom a pred Pánom Ježišom Kristom...*“. Táto veta sa z gréčtiny dá preložiť ešte aj týmto spôsobom: „*Prikazujem ti, svedčiac v prítomnosti Boha a Pána Ježiša Krista*“. To je význam týchto slov z prvého verša. A že to je príkaz, vidíme z 2. verša: „*Káž slovo, pristupuj v pravý, nepravý čas, karhaj, trestaj, napomínaj!*“ Sú to jasné a priame príkazy. Pavol priamo hovorí Timotejovi, čo má robiť, a inštrukciu ešte dopĺňa slovami: „*ktorý má súdiť živých i mŕtvych za svojho príchodu a za svojho*

kráľovstva“. Všimnime si, že tieto slová sú do textu vsunuté len tak, akoby z ničoho nič. V ďalšom texte Pavol tento oznam nerozvíja, nevysvetľuje, iba hovorí, že Pán Ježiš bude súdiť živých i mŕtvych, a nepridáva žiadne ďalšie informácie. Verím, že Pavol to pripomína preto, aby dal plnú vážnosť slovám z prvého verša – naliehavosť príkazom, čo má Timotej urobiť. Timotej určite vedel, čo znamená, že Pán Ježiš bude súdiť živých i mŕtvych, preto Pavol k tejto skutočnosti nepotrebuje nič viac povedať.

Keď bol Timotej s Pavlom, Pavol ho po celý ten čas vyučoval. Ved' mu pripomínal: „*To, čo si videl na mne, tak vyučuj, tak rob, ako som robil ja!*“ Určite ho vyučoval aj o tom, čo znamená, že Pán Ježiš príde súdiť živých i mŕtvych. Preto Timotejovi nebolo potrebné znova vysvetľovať, čo znamená, že Pán Ježiš bude sudcom živých i mŕtvych – Timotej to vedel. Dôležité teraz ale je, či vieme aj my, čo znamená, že Pán Ježiš bude súdiť živých i mŕtvych. Či sme dostatočne vyučení v tom, ako to bude, keď Pán Ježiš príde znova.

Pán Ježiš o súde vyučoval svojich učeníkov. Čítame o tom v prvých troch evanjeliách. Vyučovanie o súde nachádzame aj v Evanjeliu podľa Matúša, v 25. kapitole, vo veršoch 31 až 46. Mnohí si

však na základe opisu súdneho dňa z 25. kapitoly Evanjelia podľa Matúša myslia a tak aj vyučujú, že súd pri druhom Pánovom príchode prebehne v jeden deň a že jeho výsledkom bude, že spravodliví vojdú do Božieho kráľovstva a nespravodliví budú v ten istý deň odsúdení a pôjdu do večného zatratenia. Ja som presvedčený, že tak to nie je. To, čo tu Pán Ježiš vyučuje, znamená iba to, že poukazuje, ako to bude so spravodlivými a s nespravodlivými. Poukazuje iba na to, že pri jeho druhom príchode budú dve skupiny ľudí. Jedna skupina vojde do večného Božieho kráľovstva. A je iná skupina, ktorá nevojde do večného Božieho kráľovstva. Pán Ježiš vysvetľuje svojim učeníkom, čo sa bude diať na konci časov, a jeho výklad sa začína už v 24. kapitole. Všetko sa začína oznámením, že Jeruzalem bude zničený a aké budú znamenia konca sveta. Viac hovorí o okolnostiach svojho príchodu, ako o súde samotnom. Budú dve skupiny: tí, ktorí budú vzatí a tí, ktorí budú zanechaní.

Výklad dopĺňa podobenstvom o desiatich pannách: jedny vojdú na svadbu, iné nevojdú. Potom nasleduje podobenstvo o hrivnách. Opäť aj tu jedni vojdú a dostanú odmenu, ale iní budú vyhodení von. A takisto je to aj s opisom Pánovho súdu. Budú dve skupiny: ovce a kozly – spravodliví a nespravodliví. Oddelí ovce od kozlov, oddelí jedných od druhých. A to je to, na čo chce Pán Ježiš poukázať. Toto všetko učeníkom hovorí ešte pred Letnicami – Svätý Duch vtedy ešte nebol vyliaty. On nerozoberá podrobnosti súdu. Po Letniciach o súdoch podrobnejšie vyučujú už samotní apoštoli.

Ako sme písali aj v predchádzajúcom článku (*Nasledovanie, prenasledovanie a zotrvanie v dokonalosti, Solas číslo 55,*

str. 15), *človek Boží má byť dokonalý, na každý dobrý skutok pripravený*, lebo na dobrých skutkoch záleží. Dobré skutky ukazujú, ako žijeme, ako zmyšľame, aké sú úmysly našich srdc, kto sme. Lebo aj my, ktorí sme uverili evanjeliu a sme uznaní za spravodlivých, sa ukážeme pred súdnou stolicou Kristovou. Ukáže sa všetko z nášho života. Pavol o tom vyučuje v 2. liste Korintským 5:10, že aj my všetci ospravedlnení pripočítanou Kristovou spravodlivosťou sa musíme postaviť pred súdnou stolicou Kristovou, aby sa ukázalo, aké životy sme žili, kto čo vykonal skrze telo a „...*aby si jeden každý odniesol to, čo načo vykonal skrze telo, už či bolo dobré, či zlé*“. A v 1. Korintským 3:13 hovorí: „Jedného každého dielo vyjde najavo preto, že to ten deň ukáže“. A môže sa stať, že niekto dostane veľkú odmenu, veľkú slávu, ale iný, ktorému jeho dielo zhorí, môže utržiť hanbu preto, že nežil tak, aby oslavoval Krista. Preto, že na ten základ, ktorý dostal, staval seno, slamu, drevo – všetko sú to veci, ktoré zhoria. Takže, preto Pavol píše „osvedčujem pred Bohom a pred Pánom Ježišom Kristom, ktorý má súdiť živých i mŕtvych“ a ty, Timotej, rob to a to preto, lebo doba je veľmi naliehavá, čas je krátky.

Sú tri chyby, ktoré človek robí, keď číta Písmo. Keď čítame text 4. kapitoly 2. listu Timotejovi, nesmieme sa pozeráť naň spôsobom, žeby niekto povedal: „Mňa sa to netýka, lebo to Pavol píše Timotejovi a je to určené jemu a do tej doby.“ Nie je to pravda. Celé Písmo je určené všetkým. Je napísané na poučenie všetkým ľuďom. My všetci z neho stále môžeme čerpať pre svoj duchovný život.

Kázať Božie slovo neznamená stáť na zhromaždení vpredu. Neznamená to,

že kázanie patrí iba kazateľovi alebo učiteľovi, ale my všetci sme kňazmi a učiteľmi v našich rodinách. Mnohí máme deti, máme manželky a sme povinní kázať im Božie slovo. Svojim deťom a svojim manželkám, aby k obráteniu prišlo predovšetkým v našich rodinách. Káž slovo a rob to naliehavo, lebo sa priblížil deň druhého príchodu Pána a Sudca už stojí pred dvermi. A musíš to ukazovať svojím životom a príkladným životom viesť svoju rodinu k tomu, aby spasenie prišlo do ich duší.

Iný môže povedať, že tieto slová sú písané veriacim, a ja som ešte neveriaci. Ani tento prístup nie je správny. Už v predchádzajúcich článkoch sme písali, že Pavol pripomínal Timotejovi: „Od detinstva znáš Sväté Písma a toto Písmo aj teba môže urobiť múdrom na spasenie skrze vieru“. Keď budeš vystavený Božiemu slovu a budeš pod zvukom Božieho slova, tak práve toto ťa má moc premeniť, práve cez počutie Božieho slova môže prísť viera do tvojho života. Môžeš byť uzdravený a môžeš byť zachránený. Potom sa aj teba bude týkať deň, keď príde Pán Ježiš Kristus. A bude sa aj teba týkať slovo: „Pod, požehnaný, požehnaná môjho Otca, vstúp do kráľovstva, lebo tebe je pripravené preto, že ja som za teba zaplatil. Preto, že som ťa vykúpil.“ To, čo potrebuješ počuť pre svoju spásu, nenájdeš v televízii ani na diskotéke, ani na žiadnej svetskej zábave. Nájdeš to v Božom slove. Len Božie slovo ťa môže urobiť múdrom na spasenie a môže ťa priviesť k viere Ježiša Krista.

Toto je naliehavé a má nám čo povedať do našich životov a srdc o tom, že máme pristúpiť v pravý i nepravý čas s evanjeliom. Vhod či nevhod, či sa nám to páči,

alebo nepáči. Keď sa naskytné príležitosť a niekto žiada od nás, aby sme vydali svedectvo, aká je to nádej, čomu my veríme, máme tak urobiť. A keď to je možno aj nevhod, musím pristúpiť aj nevhod a povedať o tom, v akej nádeji žijem ja, do akej nádeje som bol povolaný, čo všetko som získal v Kristovi. Pavol píše: „Karhaj, tresci, napomínaj s celou zhovievavosťou a s učením. Všetko nech sa deje v súlade s Božím slovom, aby sme krojili Božie slovo správnym spôsobom – tak, ako sa patrí. Tak, ako to mal robiť Timotej.

To všetko máme robiť aj my. Keď napomenieme brata, je to preto, aby bol vytrhnutý z diablovej pasce. Keď príde nejaký hriech do jeho života a na prvý pohľad je nebadateľný, preto si ho brat nemusí všimnúť, no my ho vidíme, napomenieme ho v láske. V láske, s celou zhovievavosťou. Ale keď si nedá povedať, potom musí prísť aj karhanie. Možno príde nejaký trest. Pán Boh nás naozaj vychováva, karhá a trestá.

Ako sa zachováme, keď k nám príde Božie slovo, keď zaznie do nášho srdca? Poslúchneme a ideme na kolená? Prosíme v pokání o odpustenie a vrátíme sa naspäť k Bohu, alebo sa k nemu otočíme chrbtom? Zavrieme si srdce a povieme: ja sa nepotrebujem kajaať, ja sa nepotrebujem naprávať? V takejto situácii sa ukazuje, kto má aké srdce. Čiže ako mal Timotej pamätať na to, že čas sa priblížil a posledné dni prichádzajú, že to budú nebezpečné časy, o to viac máme na to pamätať my dnes. Je tu čas, keď ľudia neznesú zdravé učenie, keď sa nebudú chcieť nechať naprávať pravdou Božieho slova, ale narobia si svojich vlastných učiteľov. Budú ich svrbieť uši, keď sa im bude hovoriť pravda, že treba žiť podľa Božie slova, ktoré hovo-

rí, že sa máme posväcovať, byť tichého a krotkého srdca, že nemáme za každú cenu presadzovať samých seba a svoje vlastné ja, ale sa máme poddávať jeden druhému. Jeden druhého máme mať za vyššieho od seba. Ale toto niektorí neznesú. Budú ich z toho svrbieť uši a radšej sa obrátia k bájkam, k rôznym filozofiám, ľudským učeniam. Aj na tomto sa pozná, kto je z Boha, a kto z Boha nie je.

Čas je skutočne naliehavý. Pavol v 13. kapitole Listu Rímskym píše, že teraz je nám spasenie bližšie, ako bolo vtedy, keď sme uverili. A nám je oveľa bližšie, ako bolo vtedy, keď Pavol písal Timotejovi 2. list.

Prešlo 2000 rokov. Už vtedy Pavol očakával, že Pán Ježiš sa vráti každú chvíľu. O čo skôr dnes?! O čo skôr to môže byť zajtra, o týždeň, o rok. My sme sa naozaj priblížili k posledným dňom. A volanie žiť tak, aby sme sa páčili Pánovi Ježišovi, je skutočne naliehavé, lebo noc pokročila a deň sa priblížil. Priblížil sa jeho príchod. A keď sa priblížil, jednoznačne musíme robiť to, čo Pavol hovorí: „Zložme skutky temnosti, a oblečme si zbrane svetla. A ako vo dne choďme slušne. Nie v obžerstvách a pijanstvách, nie v smilstvách a prostopašiach, nie v zvade a závidia.“ To všetko sú telesné skutky – každá závišť, žiarlenia, zvada, zlosť, hnev je prejav telesnosti. Ako nás nájde Pán Ježiš, keď sa vráti? Keby prišiel zajtra, aké nájde naše srdce? Sú v ňom nešľachetnosti, alebo sme od nich očistení? Máme srdcia pokropené a očistené od zlého svedomia?

V Liste Židom sa píše: „*A pozorujme sa navzájom s tým cieľom, aby sme sa roznechovali k láske a k dobrým skutkom.*“ (Židom 10:24) Tu sa píše: „Pozorujme sa navzá-

jom“ a v Timotejovi: „*Napomínaj s celou zhovievavosťou.*“ Prečo? S tým cieľom, aby sme sa roznechovali k láske a k dobrým skutkom. Všetko sú to veľmi dôležité veci pre náš život, lebo keď sa u nás nájdu dobré skutky, keď sa u nás nájde láska, to je to, čo sa dá nahmatať. To je to, čo sa dá ukázať, že je prítomné v našich životoch, že to nie sú len slová. Lebo keď naše slová nie sú podložené skutkami, našimi životmi, neznamenajú nič. Ten deň ukáže, čo si nosíme v srdci a to, čo sme skrze vieru vykonali. Ten čas je veľmi blízko.

Sudca je predo dvermi. Pán Ježiš je milostivý a ľútostivý, lenže ak sme v neho uverili, potom všetko máme robiť tak, aby sme sa ľúbili jemu, nech robíme čokoľvek. Aby sme milovali bratov. Na tom sa najviac ukáže, či sme v Kristovej láske a či nie, či máme Kristovu myseľ. Či keď je nám daná hrivna, ju rozmnožujeme, aby sa nestalo, že budeme nájdení ako tí, ktorí ju zakopali. A keď máme službu, aby sme ju plnili a aby sme v tom všetkom duchovne rástli. Lebo keď to všetko máme, keď budeme mať naozaj srdcia pokropené a očistené od zlého svedomia, potom príchod nášho Spasiteľa očakávame s nádejou. Potom naozaj vyhlíadame ten deň, kedy príde.

V Liste Židom v 10. kapitole sa píše: „...*neopúšťajúc svojho zhromaždenia, ako majú niektorí obyčaj, ale napomínajúc sa, a to tým viacej, čím viacej vidíte, že sa blíži ten deň*“ (verš 25). Ani zhromaždeniu by sme sa nemali vyhýbať, ale byť ustavične v spoločenstve s bratmi, aby sme sa zdokonaľovali v láske. Na tom sa ukazuje, že patríme Kristovi, že patríme do jeho spoločenstva a že sme pripočítaní k jeho ľudu, lebo za nás zaplatil. A keď toto všetko pri nás je, potom môžeme s radosťou vyhlíadať Pána Ježiša Krista.

Keď sa s ním stretne, všetko trápenie sa skončí. Vtedy sa stratia všetky naše bolesti, všetky naše komplikácie a zlyhania. Naše terajšie telesné problémy budú ukončené, zaniknú. Nebude

žiadna choroba, žiadna smrť. Budeme sa radowať pri svojom Pánovi, ktorého so vzpriamenou hlavou, s čistým svedomím a pokropeným srdcom môžeme v nádeji očakávať.

Vladimír Šuplata

Zhodnot' svoj život, kým je čas

(5) Ale ty buď triezvy vo všetkom, trp, čo príde zlé, konaj dielo evanjelistu, vykonaj svoju službu. (6) Lebo ja som už po kuse obetovaný liatou obeťou a čas môjho odchodu sa už dostanovil. (7) Bojoval som dobrý boj, beh som dokonal, vieru som zachoval. (8) Za týmto už mi je odložená koruna spravodlivosti, ktorú mi dá Pán odplatou v ten deň, on, ten spravodlivý sudca, a nie len mne, ale aj všetkým, ktorí milujú jeho príchod. (2. Timotejovi 4:5-8)

Ako prechádzame verš za veršom, blížime sa ku koncu 2. Pavlovho listu Timotejovi. Rovnako s tým čítame, že sa blíži aj koniec Pavlovho života. Pavol tento list písal z väzenia. Iste nebolo nič príjemné byť v tej dobe uväznený v rímskom väzení; cely boli kamenné, chladné, vlhké... A Pavol už otvorene hovorí o svojom odchode z tohto sveta – píše, že sa ten čas už dostavil (prišiel). V predchádzajúcom článku sme hovorili o tom, ako Pavol nalieha na Timoteja, keď mu píše, čo všetko má Timotej neodkladne robiť.

Keď budem parafrázovať a použijem Pavlove slová určené Timotejovi, ktoré rovnako platia aj nám, lebo je to napísané pre každého z nás, potom nám Pavol hovorí: „Káž slovo, pristupuj v pravý, nepravý čas, karhaj, tresci, napomínaj s celou zhovievavosťou a s učením!“ Aj v predošlých kapitolách mu hovorí, že má krojiť (hovoriť) slovo pravdy, ako sa patrí, že má znášať zlo ako dobrý vojak Ježiša Krista a že za vzor zdravých slov si má zobrať Pavlove slová.

Dôvod, prečo mu to píše, je, že príde čas, keď budú ľudia, ktorí neznesú zdravé učenie, budú ich svrbieť uši, narobia si svojich vlastných učiteľov, odvrátia sa od pravdy a obrátia sa k bájkam. Timoteja napomína a upozorňuje: „Ale ty nebuď taký! Ty buď triezvy vo všetkom. Nenechaj sa zviest' rôznym učením, ale konaj dielo evanjelistu, lebo slovo Božie musí bežať, aj keď ja už tu nebudem.“

Upomína ho: „Timotej, káž Božie slovo verne a zdravo. Konaj dielo evanjelistu. Vykonaj túto službu a vykonaj ju dobre a maj mňa za príklad – ja už odchádzam, čas môjho odchodu sa priblížil.“

Pavol opisuje svoj stav z troch rôznych uhlov pohľadu. Jednak sa pozerá na prítomnosť a píše, čo je s ním. To je v 6. verši. Potom bilancuje svoj život z pohľadu minulosti (verš 7), ale pozerá sa aj do budúcnosti (verš 8) a píše o tom, čo ho očakáva. A nielen jeho, ale aj všetkých verných Kristových služobníkov.

Pavol je v ťažkej situácii. Je sám, je opustený v temnom, chladnom väze-

ní a píše, že už je obetovaný po kuse liatou obeťou. Podľa starozákonného obetného systému liata obeť bola vždy posledná. Bola to obeť, ktorá sa pridávala k bitnej obeti ako úplne posledná, ako príjemná vôňa upokojujúca pred Hospodinom, a bolo ňou víno. Apoštol Pavol o sebe hovorí ako o takejto obeti – toto, čo sa teraz so mnou deje, to je posledná obeť môjho života. Pavol za celý svoj život priniesol veľa obetí. Čítame o tom, ako ho prenasledovali, ako ho kameňovali, palicovali, bičovali, ako ho vyhánali Židia zo synagóg. Kol'ko utrpenia musel zniesť, a to pre Ježiša Krista a pre evanjelium. On priniesol svoje telo, seba, ako živú obeť Bohu. V Liste Rímskym 12. kapitole hovorí všetkým, ktorí sú Kristovi, aby robili to isté – prinášali svoje vlastné telá ako živú obeť svätú Bohu.

Timoteja povzbudzuje: „Trp vo všetkom, čo príde zlé.“ Vieme, že v tom čase nastalo veľké prenasledovanie kresťanov. Veľmi ľahko to mohlo zasiahnuť aj Timoteja, ale rovnako je to napísané aj pre nás.

Mali by sme povedať hocikomu z nás, ale predovšetkým prvému sebe: „Trp vo všetkom, čo príde zlé.“ Milovní, myslím si, že my sme ešte netrpeli pre Krista, pretože my dnes ani nevieme, čo to znamená byť prenasledovaný pre vieru v neho. Je to veľká Božia milosť pre nás, pretože nezažívame nič z toho, čo zažívali nasledovníci Pána Ježiša v 1. storočí. Možno to zažívajú teraz v Číne alebo v prostredí islamu, ale my nevieme, čo je to byť prenasledovaný pre Krista. K tomu však môže dôjsť veľmi rýchlo. Žijeme posledné časy a doba je zlá. Zrazu to všetko môže nastať aj v našich životoch. Pýtajme sa sami seba: *Som naozaj dosta-*

točne pripravený na takúto situáciu? Je moje srdce naozaj také, že v každej situácii vyznám Ježiša Krista vstalého z mŕtvych, toho, ktorý zomrel za moje hriechy, ako svojho Pána? Alebo, aby sme mali pokoj, tak ho radšej zaprieme? Pavol píše Kolosenským o svojej radosťi v utrpeniach, v ktorých sa nachádza: „... ktorý sa teraz radujem vo svojich utrpeniach za vás a doplňujem nedostatky súžení Kristových na svojom ľudskom tele za jeho telo, ktorým je cirkev“ (verš 24). Pamätajme, že naša pohoda a pokoj sa môžu ľahko zmeniť. Vžime sa už len do situácie apoštola Pavla, ako ťažko mu muselo byť, keď ho všetci opustili.

Pavol píše o sebe, a keď bilancuje svoj život, tak napriek všetkým ťažkostiam uvádza: „*Lebo nám nedal Boh ducha bojzlivosti, ale moci a lásky a zdravého rozumu*“ (verš 7). V týchto slovách nevidíme žiadnu výčitku či horkosť, ale povzbudenie. Nič také, čo by Pavla trápilo. S čistým svedomím a v celej pokore hovorí, že bojoval dobrý boj, beh dokonil a vieru zachoval. Hovorí to krátko pred svojou smrťou. V tichosti a pokore hovorí, že je vyliaty, že je už obetovaný ako liata obeť.

Otázka pre nás teraz je, že keď sa my zastavíme, keď sa my obzrieme smerom do minulosti a bilancujeme svoj život už ako veriaci, či naozaj môžeme povedať, že sme bojovali dobrý boj? Či v našich životoch nie je niečo, čo by bolo v našom svedomí nevysporiadané? Či naozaj sme robili všetko tak, ako Boh od nás požadoval? Tak ako požaduje Božie slovo od nás, aby sme boli poslušní a verní vo všetkom. Alebo: mám všetky vzťahy vysporiadané? V rodine, v práci, medzi priateľmi. Či nie je v mojom srdci niečo, čo ma ťaží, a poviem: „Ten a ten človek,

toho ja nemôžem znieť. Na toho človeka som nahnevaný.“ Či by som si nemal práve tieto vzťahy vysporiadať? Ak je niečo v tvojom živote, choď a vysporiadaj si všetko! Ak treba odpustiť, tak odpusť, a to práve preto, že Kristus je ten, ktorý odpúšťa. Práve preto, že tebe Kristus odpustil všetky tvoje hriechy, tak choď aj ty a odpusť, ak je niečo, čo treba odpustiť, aby si nemal vo svojom srdci hnev, aby nebola žiadna prekážka pre tvoje modlitby a požehnaný život.

Možno nemáš vysporiadané svoje dlhy. Tak choď a všetko naprav, aby si sa neobzrel jedného dňa naspäť a ľutoval by si, že si si nevysporiadal svoj život a že máš v svojom svedomí niečo, čo ťa ťaží. A nech je to čokoľvek, daj si veci do poriadku.

Pavol bilancoval svoj život a robíme to aj my, ktorí sme uverili v Krista. Ale či by si svoj život nemal bilancovať aj človek, ktorý ešte nespoznal Pána Ježiša? Myslím si, že o to viac, lebo u neho ešte neprišlo k zmiereniu s Bohom. Ak, milý priateľu, ktorý si sa ešte neobrátil k Bohu, prichádza k tebe slovo Božie, slovo evanjelia, je to milosť Božia prejavovaná tebe. Je to dotyk Boží, ktorý ťa volá: „Pod' a zmier sa!“ Ved' Pán Ježiš všetko pripravil. Pán Ježiš zomrel na kríži za hriechy celého sveta (1. Jánov 2:2). Otvoril cestu do neba. Stačí v neho uveriť. On žije, vstal z mŕtvych a ponúka ti spasenie. Ak dnes počuješ tento hlas, hlas Božieho Syna, tak vykroč! Vykroč k nemu, lebo nevieš, či ešte príde príležitosť, aby si mohol uveriť. Boh osvecuje každého človeka prichádzajúceho na svet (Ján 1:9). A dáva mu poznať, že je Boh. Dáva mu poznať, že je tu ešte milosť Božia, a to zachraňujúca, ktorá ho privedie do večného života skrze vieru v Krista. Ak to počuješ, tak to neodkladaj, lebo nevieš,

koľkokrát ešte môže táto dobrá správa, toto spasenie k tebe prísť, ktoré dnes odmietaš – a či ešte príde.

Jeden 30-ročný mladík sa nedávno pohádal so svojou partnerkou. V tom veľkom hneve a zlosti sadol do auta. V obrovskej rýchlosti vyrazil a možno ani 5 minút to netrvalo, keď nezvládol ostrú zákrutu. Auto ho vynieslo do poľa a už sa nikdy neprebral. Už sa nikdy nevrátil naspäť k rodine, aby sa zmieril, aby prišlo odpustenie, aby sa rozlúčil, aby poďakoval svojim rodičom, že ho vychovali, aby im poďakoval za starostlivosť. Už sa to nikdy nestalo. A nikdy sa už nestane to, že by bilancoval svoj život. Čas zbilancovať svoj život a čas zmiernenia sa mu už nenávratne pomínul.

A tak to platí pre každého človeka. Keď príde k tebe evanjelium a Božie volanie na zmierenie, neodmietaj, lebo nevieš, koľko ešte máš pred sebou času. Život človeka nie je v jeho rukách. Boh je pánom všetkého. Aj našich životov. On nám vymeral dni, ale každého volá k zmiereniu. Ku každému raz príde slovo pravdy: „Pod' a zmier sa!“ Volaj a čiň pokánie, ved' Pán Ježiš hovorí: „Nikoho, kto príde ku mne, nevyženiem. Klopte a otvorí sa vám.“ Nevieš, koľko máš času. Robíš si plány a nevieš, či dožiješ zajtrajšieho dňa. Boh má v rukách všetko, každý náš deň, každú našu hodinu – nie sme to my, kto vládne nad svojím životom a časom. Aj dnes Boh volá k tebe. Preto neodkladaj, ale čiň pokánie, aby si bol alebo bola zachránená.

V Písme máme dostatok dobrých príkladov ľudí, ktorí nepremeškali čas svojho spasenia. Jeden z nich bol Zacheus. Pán Ježiš bol obklopený zástupom ľudí a Zacheus sa pre svoju nízku postavu nevedel

k nemu dostať. Pretože ho však chcel vidieť, tak vyliezol na strom. Neostal tam nepovšimnutý od Boha. Pán Ježiš prišiel k nemu, pohliadol naňho a povedal: „Zacheus, zíd' rýchlo dole, lebo dnes musím byť u teba.“ Myslíte si, že keď budete hľadať Krista, že on si vás nevšimne? Vylez na ten svoj strom alebo prebúraj strechu a spusti sa k jeho nohám, lebo tam nájdeš odpustenie. V jeho mene sa odpúšťajú hriechy každému, kto v neho verí.

Viete, aj ja som mal som svoje plány, svoje bezbožné plány, ale Pán Boh to zmenil. Prišiel a povolal si ma tak, ako keď Pán Ježiš povolal colníka Matúša. Povedal mu: „Pod' za mnou!“ – a Matúš všetko nechal, postavil sa a išiel za Ježišom. A koľkí z nás sú takí, ktorým sa stalo toto isté?

Spoznal som, čo je evanjelium. Spoznal som Pána Ježiša, že zomrel na kríži za moje hriechy. Nedalo sa inak, iba vstať, všetko nechať a ísť za Kristom preto, lebo Kristus ponúka spasenie. Kristus má v rukách život a ten život nám ponúka. Preto sa možno mnohí pýtajú, prečo kresťania stále rozprávajú o živote a o Ježišovi, prečo stále dookola omieľajú to isté? Pavol hovoril, že všetko trpezlivo nesie, a preto aj hlása evanjelium pre vyvolených, aby aj oni došli spasenia. Spasenia, ktoré je v Kristu Ježišovi. Preto to robíme aj my. Nie pre seba, ale preto, aby boli spasení aj tí, ktorí ešte nepoznajú Krista. Preto keď dnes počuješ jeho hlas, aby si sa nezatvrdil a neobrátil sa k nemu chrbtom, lebo je to Boh, ktorý ťa volá. Nie my ťa voláme. Boh ťa volá, aby si bol zachránený. Učň pokánie ešte dnes, lebo nevieš, koľko ešte máš času. Nevieš, či ešte vôbec bude nejaká príležitosť. Urob to hneď! Stačí sa pokoriť. A preto to hovoríme, lebo je to naliehavé. Preto,

že Kristus povedal apoštolom a Petrovi, aby dôrazne svedčili, že On je tým Sudcom. Sudcom, ktorý bude súdiť živých i mŕtvych. A majú o tom dôrazne svedčiť. Aj my dôrazne svedčíme, že bude súdiť živých aj mŕtvych. Nechcete prísť na súd. Nechcete padnúť do rúk živého Boha preto, lebo on môže zatradiť aj telo, aj dušu. Boh je, ktorý oživuje, ale aj usmrcuje. Je to Boh, ktorý môže spasiť, ale aj zatradiť. A preto je potrebné sa s ním zmieriť. Preto je potrebné nájsť Krista, ktorý je jedinou cestou k Bohu, preto, lebo iba v jeho mene sa odpúšťajú hriechy každému, kto v neho uverí. Stačí tak málo – padnúť k Ježišovým nohám, vyznať svoje hriechy a prosiť o záchranu. Neodkladaj to, pretože čas jeho príchodu je blízko! A oveľa bližšie ako včera. A tak, keď nás Pán Boh povolal, aj my sme uverili v Pána Ježiša a boli nám odpustené hriechy. Je to rovnako ako aj s Pavlom. Keď ho Pán Ježiš povolal, vstal a išiel. Priniesol svoje telo ako živú obeť Bohu. A keď teraz na sklonku života bilancuje, tak s čistým svedomím pred Bohom aj ľuďmi môže povedať: „*Bojoval som dobrý boj, beh som dokonal, vieru som zachoval.*“

Smelo sa díva aj do budúcnosti a vie, že už mu je odložená koruna spravodlivosti. To je tá koruna, ktorú dostane každý, kto vieru zachová až do konca. To je ten nevädnucci veniec, to je to dedičstvo, ktoré máme odložené v nebesiach – neporušiteľné, nepoškvrniteľné. To je niečo, čo má očakávať každý, kto je novým stvorením v Kristovi. Každý, kto miluje príchod Pána Ježiša Krista. Lebo sú ľudia, ktorí milujú príchod Pána, a sú ľudia, ktorí nemajú istotu v tom, čo bude, keď Pán Ježiš príde. To sú tí nezmiernení, hoci aj k nim prišlo Božie

slovo, slovo evanjelia, aby sa zmierili, ale neurobili tak, neverili mu.

Koruna spravodlivosti je odložená a pripravená pre každého, kto miluje príchod Pána Ježiša, kto je zmierený s Bohom, kto sa už nemusí desiť budúcich vecí preto, lebo vie, že našiel pokoj a odpočinutie v Kristovi. Vieme a zvestujeme, že pokoj sa dá nájsť iba v Pánovi Ježišovi Kristovi. Keď Kristus vstúpi do srdca človeka, tak zmení všetko. Uverili sme a s radosťou sme prijali správu, že Kristus vstal z mŕtvych a žije. To zásadne a úplne zmenilo náš život. Zrazu sú naše túžby úplne iné a túžime po iných veciach, ako sme túžili dovtedy. A túžime sa priblížiť čo najviac k Bohu.

Máme roznečovať dar Boží, ktorý je v nás – vieru. Keď to nerobíme, keď sa akoby stráca naša horlivosť, keď možnože zlyhávame, zaostávame, tak opäť je to

Boh, ktorý nás ťahá k sebe bližšie. Našou túžbou nie je utiecť od tohto života, ale utekať naspäť k Bohu. Ak sme v niečom padli, ak sme v niečom zlyhali, tak prosíme, aby nás očistil, lebo vieme, že krv Ježiša Krista očisťuje od každého hriechu.

Tí, ktorí ste ešte neprijali Pána Ježiša, urobte to čím skôr! Vráťte sa k svojmu Otcovi ako márnokratný syn. Uver v Pána Ježiša a príď k nemu ako ten, ktorý nič nemá. Vystri svoje prázdne ruky a volaj o záchranu preto, že čas sa nachýlil. Čas je blízko. Tak ako Noe kázal a volal, že svet bude zničený vodou – a Boh to naozaj spravil –, tak aj dnes voláme, že tento svet bude zničený ohňom. Príde Boží súd. Nech sa to nemusí týkať aj teba, pretože keď uveríš v Ježiša Krista a veríš tomu, ktorý ho poslal, už neprídeš na odsúdenie, neprídeš na súd, ale prejdeš zo smrti do života.

Vladimír Šuplata

Keď bezbožný prekvitá a nespravodlivý prosperuje

Žalm 92

Božia spravodlivosť oznamuje, že tomu, kto činí spravodlivo a slúži pravde sa povedie dobre, a naopak, toho, kto činí nepravosť a bráni pravde, bude Boh trestať. Často však v živote zažívame pravý opak. Bezbožníkom sa darí, prekvitajú, prosperujú aj so svojimi rodinami. A spravodliví, v Kristovi ospravedlnení, tí, čo sa ho snažia nasledovať a poslúchať, neraz strádaajú a prechádzajú všakovakou núdzou a ťažkosťami. Takáto situácia môže priniesť pokušenie klásť si otázku, kde je Boh a jeho spravodlivosť. Vtedy prichádzajú pochybnosti a dolieha na nás slabosť.

Božia spravodlivosť

Božia spravodlivosť je vyjadrená v Božom zákone. Zákon prikazuje konať dobro a spravodlivosť a zakazuje konať zlo a nepravosť. Podľa zákona je spr-

vodlivosť odmenená požehnaniami a nepravosť a bezbožnosť je spravodlivo potrestaná. Božie slovo hovorí aj to, že Boh je dobrý k tým, ktorí sú čistého srdca (Žalm 73:1).

Realita života

Žijeme v časoch a v krajine, kde je veľa zbohatlíkov a mimoriadne majetných ľudí, z ktorých veľmi mnohí neprišli k majetku a prosperite poctivo a spravodlivým spôsobom. Tunely sa viac tunelujú, než stavajú. Dialnice sa nevinú krajinou, ale predstavami našich očakávaní. V zdravotníctve sa peniaze z daní nás všetkých strácajú cez predražené nákupy ako v čiernej diere. Projekty z eurofondov sú plné „vaty“ a často nie je ich účelom vybudovať nič čo užitočné, ale bezhlavo prečerpať a rozkradnúť finančné prostriedky občanov, ktorí poctivo platia dane. A v časoch, keď lietame do kozmu a hovoríme o budovaní „smart“ miest, mnohé obce nemajú kanalizáciu, prípadne majú problém s pitnou vodou. Nebudeme tu spomínať všetko, čo znižuje kvalitu nášho života, spôsobenú korupciou v našej krajine, poznáme to azda všetci z vlastnej skúsenosti. Cez takéto bezbrehé rozkrádanie prišli mnohí rýchlo a bezpráčne k veľkým majetkom. Žijú v luxusných domoch, vlastnia chaty v horách či haciendy pri mori, vozia sa na drahých silných autách, viackrát do roka cestujú na exkluzívne dovolenky. Čakali by sme, že Boh ich za takéto nespravodlivé a bezbožné konanie rýchlo strestá. Ale trest neprichádza a títo ľudia aj so svojimi rodinami prekvitajú, darí sa im, sú zdraví, užívajú si všetko, čo život ponúka.

A potom sú tu ľudia, ktorí síce, merané zemskými kritériami, žijú morálne, čestne a spravodlivo, ale v Boha neveria, neočakávajú nádej vzkriesenia z mŕtvych ani večný život a veria, že tento zemský život je všetko, čo jestvuje. Žalmista o takýchto ľuďoch, o jedných aj druhých, ktorých sme opísali vyššie, ktorí neveria v Božiu vládu, jeho stvoriteľskú moc, jeho milosť

a dielo vykúpenia, hovorí (Žalm 92:7). Prirovnáva ich k bláznom, ktorí nerozumejú a k dobytku, ktorý nemá vedomosť. Označuje ich pojmami bezbožníci a Boží nepriatelia (Žalm 92:10). A upozorňuje na tú skutočnosť, ktorú často zažívame aj my, o ktorej tu hovoríme: „...rastú bezbožníci ako bylina a kvitnú všetci činitelia nepravosti...“ (Žalm 92:8).

A naopak, spravodliví, tí, ktorí sú Bohom omilostení a ospravedlnení a namáhajú sa kráčať po úzkej ceste, žiť spravodlivo, trpezlivo a zdržanlivo, často zažívajú núdzu, nedostatok, trpia chorobami a stratami, prechádzajú ťažkosťami. Vtedy sme v pokušení klásť si otázku: Kde je Boh? Prečo to takto nechá? Či to nevidí? Či mu to nevadí? Prečo už nezasiahne?

Táto realita nášho života spolu s nebezpečenstvom pokušenia dopustiť sa poklesku je opísaná aj v Žalme 73: „*Ale mne by sa bezmála boli pošinuli nohy a už len málo chýbalo a boli by sa skĺzli moje kroky. Lebo som závidel bláznom vidiac pokoj a blaho bezbožných. Lebo nemajú trápenia do svojej smrti a ich brucho je vytučené. V únavnej práci ako iný smrteľný človek nie sú, ani nie sú bití údermi spolu s inými ľuďmi. Preto je pýcha ich nákrčníkom a ako sa niekto odieva rúchom, tak sa oni odievajú ukrutnosťou. Ich oko vyzerá z tuku; majú hojnosť všetkého nad pomyslenie srdca. Rozpustilo sa rúhajú a hovoria v zlobe o útisku; povýšene hovoria. Stavajú svoje ústa proti nebesiam a ich jazyk chodí po zemi. Preto sa sem vracia jeho ľud a keď sa im vytláča plno vody, hovoria: Ako môže o tom vedieť Boh? A či je vôbec u Najvyššieho vedomosť? Hľa, títo bezbožníci a bezpečne žijúci na svete nadobúdajú majetku!*“ (verše 2-12).

Pokúšenie tkvie v tom, že môžeme začať zmýšľať spôsobom, že Boh nedbá na to, či človek koná dobro a spravodlivosť alebo naopak. Že mu vlastne na spravodlivosti a odmenení spravodlivého ani nezáleží. Aj žalmista hovorí, že takmer sa pošmykol a začal takto zmýšľať. My si tiež dávajme pozor, aby sme neupadli do rovnakého postoja. Takýto postoj vedie k presvedčeniu a spôsobu života, že na konaní dobra a spravodlivosti vlastne nezáleží (Žalm 73:13-14): „Nuž teda je to daromné, že čistím svoje srdce od zlého a umývam svoje ruky v nevine, keď som pri tom bitý údermi každý deň a káraný každého rána.“

Božia pomsta

Lahko nás môže zachvátiť hnev, že by sme tých bezbrehých zlodejov, korupčníkov a skorumpovaných najradšej chytili pod krk a vydali prísnemu a tvrdému trestu. Alebo nás môže zachvátiť skepsa a zatrpknutosť z toho, koľko nepotrestanej krivdy tu stále zostáva. Možno by sme niekedy najradšej zobrali spravodlivosť do vlastných rúk. Vtedy si musíme pripomenúť, čo nám Boh hovorí vo svojom slove (Rímskym 12:17-19): „Nebud'te rozumní sami u seba, nikomu neodplácajúc zlým za zlé, premýšľajúc o tom, čo je dobré pred všetkými ľuďmi. Ak je to možné, nakoľko to závisí od vás, majte pokoj so všetkými ľuďmi. Nie sami sa pomstiť, milovaní, ale dajte miesto hnevu, lebo je napísané: Mne pomsta; ja odplatím, hovorí Pán.“ A rozumejme aj tomu, že Boh dlho zhovieva aj pri hriešnikoch, či by azda jeho dobrotá aj ich neprivedla k pokániu (Rímskym 2:4). Preto trest neprichádza na bezbožného hneď, ale Boh ho môže odkladať.

Rozhodujúca je večnosť

Keď sa nám aj môže javiť, že bezbožným a nespravodlivým sa vodí dobre a spravodlivý stráda, pripomeňme si, čo o tejto veci hovorí Božie slovo (Žalm 92:8): „Keď aj rastú bezbožníci ako bylina a kvitnú všetci činitelia neprávosti, je to nato, aby boli vyhladení na večné veky.“ Tu je ten správny návod, čo máme urobiť, keď klesáme na duchu preto, že bezbožnému a nespravodlivému sa darí, kým zbožný a spravodlivý (ospravedlnený konajúci dobré skutky) často prechádza ťažkosťami a utrpením. Vtedy si potrebujeme uvedomiť a pripomenúť: Keď aj prosperujú bezbožní činitelia neprávosti, je to na to, aby boli vyhladení na večné veky. Ich prosperita a bezbožnosť nakoniec vyústia do spravodlivého trestu a večného zatratenia. A nám je potrebné naučiť sa trpezlivosti a zdržanlivosti, aby sme zniesli aj tú skutočnosť, že bezbožný a nespravodlivý na tomto svete často prosperuje, a my nie. Je nám to na upevnenie viery.

To, že v časnosti nespravodlivý bezbožný prekvitá a zbožný spravodlivý stráda, neznamená, že Boh je nespravodlivý. Rozhodujúca je večnosť. Časný život sa pomínie, svet hynie a zahynie. Bezbožný nakoniec bude spravodlivo potrestaný a spravodlivý (v Kristovi ospravedlnený) bude vyvýšený vo svojom čase (Žalm 92:9-16): „Ale ty, Hospodine, si najvyšší na veky! Lebo hľa, tvoji nepriatelia, Hospodine, lebo hľa, tvoji nepriatelia zahynú. Rozprchnu sa všetci činitelia neprávosti. A vyzdvihneš môj roh ako roh jednorozčca; budem poliaty čerstvým olejom. A moje oko sa podíva na tých, ktorí ma strežú; moje uši počujú o zlostníkoch, ktorí povstávajú proti mne. Spravodlivý bude kvitnúť ako palma, porastie dovysoka ako céder na

Libanone. Tí, ktorí sú zasadení v dome Hospodinovom, budú kvitnúť vo dvoroch nášho Boha. Ešte aj v šedinách ponesú ovocie a budú svieži a zelení, aby zvestovali, že je Hospodin priamy, moja skala, a že niet pri ňom nijakej neprávosti.“

Aj spravodlivý Boží v Žalme 73 mal veľký zápas a pokušenie v tom, že bezbožnému sa v živote darí, a spravodlivý sa trápi. Až keď sa prestal na vec pozerat' z perspektívy tohto časného života a pozrel sa na to z Božej perspektívy a z perspektívy večnosti, porozumel, prezrel a vytriezvel (Žalm 73:17-28): „Až keď som vošiel so svätých silného Boha, vtedy som porozumel, aký bude ich koniec. Áno, postavil si ich na klzkých miestach a spôsobíš to, aby sa zrútili na hromadu. Ako bývajú razom obrátení na púšť! Miznú a hynú od hrôz. Ako snom, keď sa niekto prebudí, tak ty, ó, Pane, keď sa zobudíš, pohrdneš ich obrazom. Keď sa preto rozhorčovalo moje srdce a bodalo ma v ľadvinách, bol som bez rozumu a nevedel som; ako čo hovädá nerozumejú ničomu, taký

som bol u teba. Avšak som bol vždy s tebou, lebo si ma pojal za moju pravú ruku. Ved' ma podľa svojej rady a potom ma vezmi do svojej slávy. Koho by som mal na nebi? A popri tebe nemám v nikom záľuby na zemi! Moje telo i moje srdce hynie, ale skalou môjho srdca a mojím dielom je Boh na veky. Lebo hľa, všetci tí, ktorí sa vzdalujú od teba, zahynú! Vytneš každého, kto cudzoloží odchádzaním od teba. Ale mne je dobre blížiti sa Bohu. Pána Hospodina som učinil svojím útočiskom, aby som, Pane, rozprával všetky tvoje skutky.“

Záverčné povzbudenie

Vždy, keď nás prepadne slabosť a zúfame si nad stavom našej krajiny či celého sveta, keď sme nespokojní so svojím časným životom, modlime sa a vyznávajme to svojmu Bohu takto: *Ved' ma podľa svojej rady a potom ma vezmi do svojej slávy. Koho by som mal na nebi? A popri tebe nemám v nikom záľuby na zemi! Moje telo i moje srdce hynie, ale skalou môjho srdca a mojím dielom je Boh na veky.*

Dobre je oslavovať Hospodina a spievať tvojmu menu žalmy, ó, Najvyšší! Zvestovať za rána tvoju milosť a tvoju pravdu po nociach pri nástroji o desiatich strunách, pri harfe, pri lúbezných zvukoch hudby na gitaru. Lebo si ma obveselil, Hospodine, svojím dielom; plesat' budem pre skutky tvojich rúk. Aké veľké sú tvoje skutky, Hospodine! Preveľmi hlboké sú tvoje myšlienky. (Žalm 92:2-6)

Peter Vajda

Andrew Murray:

V. Uvedenie do života plnej poslušnosti

Poslušný až po smrť. (Filipským 2:8)

Po všetkom tom, čo sme si povedali o živote poslušnosti, mám v úmysle hovoriť o živote plnej poslušnosti.

Možno sa vám zdá, že som volil chybný text za predmet rozhovoru o vstupe do života tej najdokonalejšej posluš-

nosti. Ale nejde tu o omyl. Tajomstvo úspechu pri pretekoch závisí na presne vymedzenom ciele, ktorý už pri nástupe chceme dosiahnuť.

„Poslušný bol až do smrti.“ Niet pre nás iného Krista ani inej poslušnosti, ktorá by sa ľúbila Bohu, ani niet iného príkladu, ktorý by sme mohli nasledovať, ani iného učiteľa, od ktorého by sme sa mohli učiť poslúchať. Kresťania si veľmi škodia tým, že ho neprijímajú hneď a úprimne za cieľ svojej poslušnosti. Aj ten najmladší kresťan nájde silu v Kristovej škole, ak hneď na začiatku začne svoju modlitbu a sľub slovami: „Poslušný – až do smrti.“

Je to krása i sláva Kristova. Mať v nej podiel je tým najväčším pozhnaním, ktoré nám môže dať. Túžba po ňom i podriadenie sa jemu je možné aj tomu najmladšiemu veriacemu.

Na vysvetlenie uvediem jeden staroveký príbeh: Pyšný kráľ s veľmi veľkým vojskom žiadal kráľa síce malého, ale udatného národa, aby sa mu podrobil. Keď vyslanci odovzdali svoje posolstvo, prikázal kráľ malého národa jednému zo svojich vojakov, aby sa prebodol. Ten tak bez zaváhania urobil. Bol zavolaný druhý a tiež ihneď poslúchol. Aj tretí vojak, ktorý bol zavolaný, bol poslušný až do smrti. „Chodte a povedzte svojmu pánovi, že mám tri tisíc takých mužov, ako ste videli. Nech teda príde.“ Tento kráľ sa odvážil spoľahnúť sa na mužov, ktorí nešetřili svoje životy, ak ich požadoval kráľ.

Takú poslušnosť žiada Pán Boh. Tak poslúchal aj Kristus a učí poslúchať aj nás. Toto nech je naším cieľom od samého začiatku nášho kresťanského života. Vyvarujme sa osudného omylu nazývať Krista svojím majstrom a pritom nerobiť to, čo on žiada. Nech všetci, ktorí

boli týmito úvahami aspoň čiastočne obvinení z hriechu neposlušnosti, počujú, ako nás Božie slovo učí uniknúť neposlušnosti, a ako získať prístup k poslušnému životu v sile Ježiša Krista.

1. Vyznanie a očistenie od neposlušnosti

Je zrejmé, že vyznanie musí byť prvým krokom. V prorocťve Jeremiáša, ktorý viac než ktokoľvek iný hovorí o neposlušnosti Božieho ľudu, Boh hovorí: „Navráť sa, spurná dcéra Izraelská, hovorí Hospodin... lebo... dobrotivý som... Iba toľko poznaj svoju nepravosť, že... ste neposlúchali môjho hlasu, hovorí Hospodin. Navráťte sa, spurní synovia, hovorí Hospodin.“ Práve tak ako pri obrátení nemôže byť odpustenie tam, kde nie je vyznanie, tak ani po obrátení nie je oslobodenie z moci hriechu a neposlušnosti tam, kde niet hlbšieho obvinenia a vyznania.

Myšlienka na našu neposlušnosť nesmie byť ľahkou a povrchnou. Musíme zistiť prípady, v ktorých skutočne neposlúchame a vyznať, že sa ich vzdávame, kladúc ich do Kristových rúk, aby nás od nich očistil. Až potom budeme môcť dúfať, že sme vstúpili na cestu pravej poslušnosti. Skúmajme svoj život vo svetle, ktoré poskytuje učenie nášho Pána.

a) *Kristus sa odvolával na Zákon*

Neprišiel, aby zrušil Zákon, ale aby ho naplnil. Mladému kniežaťu hovoril: „Príkázania poznáš?“ Najskôr sa skúmame podľa Zákona.

Všimnime si napríklad jediný hriech: klamanie. Kedysi mi písala mladá dáma, že si praje úplne poslúchať a že sa cíti nútená vyznať nepravdu, ktorú mi kedysi povedala. Nebolo to dôležité, a predsa usudzovala správne, že toto vyznanie jej pomôže odvrhnúť všetku lož.

Ako mnoho je toho v spoločnosti, v škole, čo by neobstálo v skúške prísnej pravdivosti! A potom sú ešte ostatné prikázania až po to najmenšie, ktoré hrozí odsúdením všetkým žiadostivým a chtivým toho, čo nie je ich. Ako aj tu kresťan hreší svojou neposlušnosťou!

Toto všetko musí pri nás celkom skončiť. Musíme to vyznať a v Božej sile navždy odložiť, ak pomýšľame na vstup do života úplnej poslušnosti.

b) Kristus zjavil nový Zákon lásky

Máme byť milosrdní ako Otec v nebesiach; odpúšťať ako on, milovať nepriateľov a dobre robiť tým, ktorí nás nenávidia. Máme žiť život sebaobetovania a dobročinnosti. To je náboženstvo, ktorému nás učí Pán Ježiš na zemi. Všimnime si toho neodpúšťajúceho ducha, ktorý sa nás zmocní, ak sme podráždení alebo urazení, myslíme na neláskavé myšlienky, ostré a neláskavé slová a na to, ako zabúdame preukázať milosrdenstvo a dobrotu, zmier a láskavosť – a tak nie sme pre okolie požehnaním. Hľadme na to všetko ako na neposlušnosť, ktorú musíme nejako vo vnútri cítiť, musíme ju ľutovať a vytrhnúť ju zo svojho vnútra ako „jedno oko“, len aby sme smeli dosiahnuť moci plnej poslušnosti.

c) Kristus hovoril mnoho o sebazaprení

„Ja“ je koreňom každého nedostatku lásky a poslušnosti. Náš Pán vyzýva svojho učeníka, aby zaprel sám seba a vzal kríž! Aby všetko opustil, nenávidel svoj vlastný život, ponížil sa a bol služobníkom všetkých! Aj on tak robil. Ved' naše sebecké „ja“, svojvôľa, samolúbovosť a sebeckosť sú vlastne zdrojom všetkého hriechu. Ak doprajeme svojmu telu jedlo a pitie, ak uspokojíme svoje „ja“ hľadaním, prijíma-

ním alebo radovaním sa z toho, že pestuje pýchu, ak dovolíme, aby sa uplatnila naša svojvôľa a ak sa snažíme predovšetkým naplniť všetky vlastné priania – tak sme vinní neposlušnosťou a sebeckosťou. Taká neposlušnosť pozvoľna zatemňuje našu dušu a znemožňuje plnú radosť z Božieho svetla a pokoja.

d) Kristus žiada, aby sme milovali Boha z celého srdca

Keď bol Ježiš na svete, vyžadoval od svojich učeníkov, aby všetko opustili a nasledovali ho. Kresťan, ktorý si to nevytýči vo svojom vnútri za svoj cieľ a ktorý sa nerozhodne hľadať milosť k životu plného nasledovania Krista – je vinný neposlušnosťou. V jeho zbožnosti môžeme nájsť mnoho dobrého a opravdového, ale predsa chýba takému kresťanovi radostné vedomie, že číní vôľu svojho Pána a zachováva jeho prikázania.

Preto počujte teraz toto volanie, aby ste prišli a začali nový a pravdivý život poslušnosti. Možno, že sú medzi vami mnohí, ktorí si prajú tak urobiť a snažia sa nejako si zvyknúť na takýto život. Sú však na omyle, ak si myslia, že častejšími modlitbami a štúdiom Písma k tomu vyrastú. Slovo, ktoré Boh používa u proroka Jeremiáša, ich poučí o ich omyle: „Navráťte sa, synovia spurní!“ Riešenie je teda návrat v pokání.

Duša, ktorá to myslí naozaj vážne a ktorá zložila sľub úplnej poslušnosti, môže vyrásť z malej poslušnosti do plnšej. Avšak niet žiadneho vzrastu z neposlušnosti do plnej poslušnosti. Treba, aby sme sa od neposlušnosti odvrátili a obrátili k Bohu.

Je potrebné rozhodnutie a životný prevrat, ktorý však prichádza len pri veľmi presnom rozpoznaní, v čom sme chybili

a pri vyznaní toho za súčasného pokánia. Len vtedy hľadá duša mocné Božie očistenie od každej poškvvrny a pripravuje sa tak k prijatiu nového srdca a Božieho Duča, ktorý spôsobí, že človek kráča v jeho prikázaniach. Ak túžite viesť iný život, stať sa mužom či ženou s poslušnosťou až do smrti, ako ukázal Kristus, začnite prosiť Boha, aby vás Svätý Duch obvinil a ukázal vám všetku vašu neposlušnosť; aby vás viedol skrze pokorné vyznanie k očisteniu, ktoré Boh pripravil. Nedajte si pokoj, dokiaľ to nedostanete.

2. Viera v existenciu takejto poslušnosti

Toto je druhý krok. Musíme sa snažiť urobiť tento krok a jasne porozumieť, čo je poslušnosť.

1. Aby sme k tomu dospeli, musíme dbať na rozdiel medzi dobrovoľným a nedobrovoľným hriechom. Poslušnosť sa dotýka toho dobrovoľného hriechu. Vieme, že nové srdce, ktoré Boh dáva človeku, je umiestnené v hriešnom tele. Z tohto srdca často vychádzajú zlé myšlienky, pýcha, svár a nečistota. Je to tak aj u človeka, ktorý chodí v pravej poslušnosti, ak nemá vládu nad svojim konaním. Tieto zlé myšlienky sú vždy v jadre hriešne a nečisté, ale napriek tomu nemusia byť človeku počítané za skutky prestúpenia. Nejde totiž o skutky neposlušnosti, kedy sa jednoducho môžeme rozhodnúť, či skutok urobíme alebo nie. Oslobodenie od nich prichádza celkom iným spôsobom. Nie vôľou znovuzrodeného človeka, skrze ktorú prichádza poslušnosť, ale očisťujúcou mocou krvi Ježiša Krista a tým, že Ježiš v ňom prebýva. Ak v človeku opäť povstáva k životu hriešna povaha, jediné, čo môže urobiť, je oškliviť si ju

a dôverovať, že Kristova krv ho od nej očisťuje a zachováva ho čistým.

Je veľmi dôležité, aby sme si všimli tento rozdiel, lebo nás to ochráni od klamnej domnienky, že dosiahnutie pravej a dokonalej poslušnosti je nemožné. Také poznanie nám dodá odvahu, aby sme boli poslušní v každom prostredí, za každých okolností. Pokiaľ je úloha alebo pokušenie väčšie ako naše schopnosti, Svätý Duch pridáva silu a moc k prekonalaniu pokušenia a k vykonaniu úlohy.

2. Keď bola ujasnená táto otázka, vyvstáva iná pochybnosť, a to, či je poslušnosť skutočne možná. Ľudia ju spájajú s myšlienkou úplnej dokonalosti. Zhrnú do jedného všetky príkazy Biblie. Myslia na milosť, ku ktorej nás tieto prikázania vedú a tvrdia, že človek, ktorý je obklopený touto milosťou, je v jej plnej dokonalosti poslušný. Ó, aká iná je požiadavka nášho nebeského Otca! Počíta s tým, že každé jeho dieťa je obdarované inou mierou schopností a vzdelania. Žiada od neho len poslušnosť v každej chvíli a každého dňa. Vidí, či som sa z celého srdca oddal zachovávaní každého jeho prikázania, ktoré poznám.

Vidí, či naozaj túžim poznať a činiť vo všetkom jeho vôľu. A ak to všetko robím v prostej viere a láske, je moja poslušnosť jemu milá. Svätý Duch nám dáva ono sladké uistenie, že sme mu príjemní a uspôsobuje nás k tomu, že „smelú dôveru máme k Bohu, ...lebo jeho prikázania zachováваме a činíme to, čo je ľúbe pred jeho tvárou“.

Táto poslušnosť je vskutku dosiahnuteľným stupňom milosti. Je to vlastne viera, ktorá je nenahraditeľnou súčasťou poslušného nasledovania Pána. Pýtate sa, kde je v Božom slove základ tejto

vieru? Nájde ho v Božom zaslúbení Novej zmluvy: „Dám svoj zákon do ich vnútornosti a napíšem ho na ich srdce... a dám svoju bázeň do ich srdca, aby neodstúpili odo mňa“ Jer 31:33, 32:40.

Nedokonalosť Starej zmluvy bola v tom, že žiadala poslušnosť, ale nedávala moc na jej vykonanie. Túto moc nám však podľa Novej zmluvy dáva Boh. Srdce znamená lásku a život. Zákon vložený do vnútra, napísaný na srdce znamená, že sa zmocnil vnútorného života a lásky obnoveného človeka. Nové srdce má rozkoš v Božom zákone a je ochotné i schopné poslúchať.

Azda o tom pochybujete. Vaša skúsenosť to nepotvrďuje. Niet divu! Veď sľub daný Bohu je vecou viery.

Neveríte tomu, a preto to nemôžete prirodzene ani zakúšať. Viete, čo je neviditeľný atrament? Píšete ním na papier a človek, ktorý nie je zasvätený do vášho tajomstva, nič nevidí. Povedzte mu o tom a ak vám uverí – dozvie sa. Držte potom tento papier proti slnku alebo ho pretrite nejakou chemikáliou a ono tajomné písanie sa ukáže. Tak je Boží zákon napísaný na vašom srdci. Ak tomu pevne veríte, a ak poviete Bohu, že jeho zákon je v skutku vo vašom vnútri pevne zapísaný a ak potom vystavíte svoje srdce svetlu a teplu Svätého Ducha, uvidíte, že to tak skutočne je. Zákon napísaný v srdci znamená horlivú lásku k Božiemu prikázaniu a silu k poslušnosti.

O jednom z Napoleonových vojakov sa rozpráva, že keď sa lekár snažil vyňať guľku z blízkosti jeho srdca, kde uviazla, vojak zavola: „Zarežte hlbšie a nájdete tam vyryté meno Napoleon!“

Kresťan! Uver, že Boží zákon žije v tvojom vnútri a zvolaj s vierou Dá-

vidove a Kristove slová: „Činiť tvoju vôľu, môj Bože, si želim, a tvoj zákon je v mojich vnútornostiach“ Žalm 40:9.

Viera v toto slovo vás uistí, že taká poslušnosť je možná. Pevná viera vám pomôže žiť životom pravej poslušnosti.

3. Prejdenie z neposlušnosti k poslušnosti sa uskutočňuje poddaním sa Kristovi

„Navráťte sa, synovia, spurní a uzdravím vaše odvrátenie...“ hovorí Boh Izraelovi. Bol jeho ľudom. Odvrátil sa však od neho. Návrat musí byť rýchly a úplný. Obrátiť sa chrbtom k neposlušnosti a s vierou v Božiu milosť povedať: „Chcem poslúchnuť!“ – je len dielom okamihu.

Moc k tomu, aby sme to mohli sľúbiť a sľub dodržať, prichádza od živého Krista. Už skôr sme povedali, že sila poslúchať závisí na mocnom vplyve Vša-deprítomného. Dokiaľ čerpáme svoje poznanie Božej vôle len z nejakej knihy, alebo od ľudí, nemôžeme mať na tomto poli trvalý úspech. Ak však prijmem živého Pána Ježiša Krista za svojho skutočného Pána i za svoju silu, dokážeme v tejto sile aj poslúchať. Hlas, ktorý prikazuje, je zároveň aj hlasom, ktorý nadchne k vykonaniu úlohy. Oko, ktoré stráži, je okom, ktoré aj povzbudzuje. Kristus sa nám stáva všetko vo všetkom: Majstrom, ktorý prikazuje; Príkladom, ktorý nás učí a Pomocníkom, ktorý dáva ku všetkému silu. Odvráťte sa od života neposlušnosti ku Kristovi a poddajte sa mu v úplnej oddanosti a dokonalej viere. Všetko nech patrí jemu. Naplňte ním, jeho prítomnosťou, jeho vôľou a službou svoj život vo vrchovatej miere. Vzdajte sa mu úplne! Nielen preto, aby vás vyslobodil od neposlušnosti natolko, aby ste mohli byť šťastní a žiť svoj život

bez hriechu a ťažkostí; oddajte sa mu hlavne preto, aby vás mohol použiť ako svoje nádoby a potrubie, ktoré by mohol naplniť sám sebou, svojím životom a láskou k ľuďom. Aby vás mohol použiť ako svoje nástroje k požehnanej službe.

Oddajte sa mu tiež v novej viere: Každý človek sa potrebuje chopiť vierou Kristovej moci k neustálej poslušnosti a z nej plynúceho zvláštneho požehnaného života. Viera, ktorá pochopila z jeho zmierenia len to, že „bol skutočne poslušný až do smrti“, aby ukázal lásku a poslušnosť, musí sa učiť chápať i slovo Písma, ktoré vraví: „Nech je vo vás také zmysľanie, aké bolo aj v Kristu Ježišovi, ktorý sa ponížil a bol poslušný až po smrť...“ Takáto myseľ potom verí, že Kristus do nás vložil svoju myseľ i Ducha a v tejto viere žije a dokazuje ju.

Boh poslal Krista na svet, aby vrátil poslušnosti v našom srdci jej pôvodné miesto. Veriaceho človeka znovu uvádza do stavu pôvodnej poslušnosti, ktorou je i on Bohu poslušný. Kristus svojím príkladom ukázal, čo je pravá poslušnosť

pred Bohom. On ju vykonal a zdokonalil na sebe. Práve tak zdokonalil život, ktorý dobyl skrze smrť a teraz sa oň s nami zdieľa. Kristus, ktorý nás miluje, vedie, učí, posilňuje a ktorý v nás žije, je ten istý Kristus, ktorý bol poslušný až do smrti. „Poslušný až do smrti“ – je pravá náplň života, ktorý on udeľuje. Prijmite ho a dôverujte, že taký život zjaví aj vo vás!

Chcete vstúpiť do tohto požehnaného života poslušnosti? Vidíte otvorené dvere – Krista, ktorý hovorí: „Ja som dvere.“ Vidíte tú novú a živú cestu – Krista, volajúceho: „Ja som tá cesta.“ A už ju začíname vidieť. Veď všetka naša neposlušnosť spôsobila, že sme nepoznali Krista. Priznávame to, lebo poslušnosť je možná len v živote neustáleho obecnstva s ním. Vnímanie jeho hlasu, svetla jeho očí a stisku jeho dlaní robí poslušnosť možnou, ba istou. Podťe, skloňme sa a oddajme sa Kristovi. Tak zostaneme poslušní až do smrti vo viere, že sme jeho spoluúčastníci vo všetkom, čím on je, i v tom, čo má.

Piata kapitola publikácie Andrew Murray (1828–1917) „Škola poslušnosti“. Vyšlo vo vydavateľstve MSEJK, Bratislava 2009. Publikované so súhlasom vydavateľa.

Náhum a Ninive – Boží súd

Bremä mesta Ninive. Kniha videnia Náhuma Elkoškého. (Náhum 1:1)

História mesta Ninive

Asi 100 až 150 rokov, keď po Jonášovej kázni mesto Ninive urobilo pokánie (Jonáš 3:1-10), sa Pán Boh k tomuto mestu vracia. Neprešla dlhá doba a hlavné mesto Asýrskej ríše sa vrátilo k svojim hriechom. Cez proroka Náhuma Pán Boh opäť ohlasuje súd. Kým sa v krátkosti pozrieme na toto mesto vo svetle knihy

proroka Náhuma a dostaneme sa k aplikácii na súčasnú dobu, pripomeňme si jeho biblickú históriu.

Prvú zmienku o meste Ninive nájdeme už v prvej knihe Biblie: „A Kúš splodil Nimroda. Ten začal byť mocným hrdinom na zemi. To bol hrdina lovu pred Hospodinom... A počiatok jeho kráľovstva bol Babylon a potom Erech, Akka a Kalné v zemi

Sineáre. Z tej zeme vyšiel do Assúra a vystavil Ninive..." (1. Mojžišova 10:8-11) Výklad tohto miesta je taký, že Nimrod bol rebel voči Bohu a v takom duchu boli robené i jeho diela. William McDonald o ňom napísal: „Meno Nimrod znamená rebel. Je prvým *hrdinom na zemi* po potope a ako prvý založil svoje kráľovstvo. Vo vzbure voči Bohu postavil Bábel (Babylon) i Ninive v Asýrii, ktorá sa stala ďalším nepriateľom Božieho ľudu“ ^{A)}

Asýrska ríša bola známa svojou ukrutnosťou a tým, že si krutým spôsobom podmaňovala iné národy. Jonáš prorokoval počas vlády izraelského kráľa Jeroboáma II., ktorý kraloval v rokoch 793 – 753 p. n. l. Na jeho kázeň síce činili pokánie, avšak už asi o 30 až 50 rokov neskôr robili nájazdy aj na severné Izraelské kráľovstvo a v roku 721, príp. 722 p. n. l. ho zničili. Počas kralovania Ezechiáša urobili masívny útok na južné Judské kráľovstvo a jeho hlavné mesto Jeruzalem. Tento útok spojený s obliehaním a rúhavými rečami bol na základe zázračnej Božej pomoci odrazený. V súvislosti s mestom Ninive o tom Božie slovo hovorí takto:

„Tou istou cestou, ktorou prišiel, sa i navráti, ale do tohto mesta nevojde, hovorí Hospodin. Lebo budem brániť toto mesto... A stalo sa tej istej noci, že vyšiel anjel Hospodinov a pobil v asýrskom tábore sto osemdesiatpäť tisíc. A keď vstali skoro ráno, videli, že hľa, všetci boli mŕtvolami. Preto sa pohol a odišiel. A tak sa navrátil Senacherib, asýrsky kráľ a býval a sedel v Ninive. A stalo sa, keď sa klaňal v dome Nizrocha, svojho boha, že Adrammelech a Šarecer, jeho synovia, ho zabili mečom a sami utiekli do zeme Araráta. A kraloval Esar-chaddon, jeho syn, miesto neho.“ (2. Kráľov 19:34-37)

Napriek tomuto mimoriadnemu Božiemu konaniu boli Asýrčania stále pre južné kráľovstvo hrozbou.

Náhumovo posolstvo je zlou správou pre Ninive. Ohlasuje mestu definitívny Boží súd. Zároveň je dobrou správou pre Júdu, ktorému ohlasuje, že Asýrskej ríše sa už nemusí báť, lebo bude zničená. Pre nás je správou o Božej zhovievavosti a odpúšťaní, ale tiež o Božej svätosti a spravodlivosti pri trestaní hriechov.

Aký je Boh

Kniha proroka Náhuma začína slovami „*Bremä mesta Ninive...*“ (1:1) a končí slovami o jeho definitívnom zničení: „*Niet úľavy (uzdravenia) pre tvoje skrúšenie...*“ (3:19)

Kým Jonášovi sa Pán Boh predstavil vo vzťahu k mestu Ninive ako „*dlho zhovievajúci a veľký čo do milosti a ktorý ľutuje zlého*“ (Jonáš 4:2), Náhum ho videl ako spravodlivého sudcu. Tretí verš prvej kapitoly síce začína slovami: „*Hospodin je dlho zhovievajúci a veľký čo do sily...*“, ale pokračuje slovami: „... *ale nijakým činom neoprostí vinného viny...*“

Posolstvo pre mesto Ninive

Cez proroka Ámosa (cca v roku 663 p. n. l. Pán Boh opisuje hriechy Asýrčanov, napríklad klamstvo, krutosť, násilie, lúpež či modlárstvo. Expresívne sa vyjadruje o súde nad nimi a ich úplnom zničení cez inú ríšu. Spomína napríklad *práskanie biča, cválajúce kone, hrkot kolies, nadskakujúce vozy, vzpínanie jazdca a blýskanie meča, blesk kopije, množstvo pobitých, hromadu mŕtvych tiel...* (3:1-3). To isté robili iným národom oni a pred nimi to robili Sýrčania. Robili to aj voči Izraelovi, o čom v slzách Sýrčanovi Hazeelovi prorokoval Elizeus: „... *viem, čo zlého urobíš*

synom Izraelovým. *Ich opevnené mestá popáliš, ich mládencov pobiješ ukrutne mečom, ich nemluvňatá porozrážaš a ich tehotné ženy poroztínaš.*“ (2. Kráľov 8:12)

Teraz takýto osud čakal na Asýrčanov. Mesto malo byť vypálené a zatopené, ľudia pozabíjaní: „*Hľa, prídem na teba, hovorí Hospodin Zástupov; a popálím jeho vozy v dyme, tvoje ľvíčatá požerie meč...*“ (2:13) „*Ale valiacou sa povodňou učiní koniec jej miestu a jeho, Božích nepriateľov, bude stíhať tma.*“ (1:8) „*Brány od strany riek sú otvorené a palác sa rozplýva.*“ (2:6) Napokon mesto a jeho obyvatelia stíchnu: „... *a nepočuje sa už viacej hlas tvojich poslov.*“ (2:13)

Tieto prorocké slová sa naplnili cez Babylonskú ríšu, ktorá si postupne podrobovala národy, ako o tom jasne hovorí história. Je to prejav Božej spravodlivosti, ktorá trestá každý hriech.

Posolstvo mesta Ninive

Aj história mesta Ninive patrí medzi udalosti, ktoré majú slúžiť na naše poučenie: „*Lebo všetko, čo je tam prv napísané, je napísané na naše poučenie...*“ (Rímskym 15:4) i na našu výstrahu: „*A to všetko sa nám stalo výstražným príkladom nato, aby sme neboli žiadostiví zlého...*“ (1. Korinským 10:6). Majú byť poučením pre toho, „*kto sa domnieva, že stojí, nech hľadá, aby nepadol.*“ (1. Korinským 10:12) Nejde tu o stratu spasenia¹⁾. Vykúpenie je večné a vynašiel ho Kristus: „...*vynajdúc večné vykúpenie.*“ (Židom 9:12) Je ním aj strážené: „...*ktorí ste mocou Božou strázení vierou cieľom spasenia, ktoré je hotové...*“ (1. Petrov 1:5) Ide o stratu odmeny¹⁾: „*Majte na seba pozor, aby sme nestratili toho, čoho sme sa doteraz dopracovali, ale aby sme*

dostali plnú mzdu.“ (2. Jánov 8) Sme totiž zodpovední nielen za seba a svoju generáciu, ale aj za odkaz, ktorý odovzdáme generácii našich detí a vnúcat.

Radostné posolstvo pre Boží ľud

Radostná zvesť pre Júdu

Kniha proroka Náhuma prináša aj radostnú zvesť. Je adresovaná Božiemu ľudu, Judskému kráľovstvu, a hovorí o tom, že nepriateľa v podobe Asýrskej ríše sa už nemusí báť: „*Takto hovorí Hospodin: Hoci by boli v plnej sile a ešte tak mnohí, i tak by boli skosení a prejde. A keď som ťa aj trápil, nebudem ťa už viacej trápiť. Ale teraz už polámem jeho jarmo a zhodím z teba a tvoje putá potrhám... Hľa, na vrchoch nohy toho, ktorý zvestuje radostné veci, toho, ktorý hlása pokoj. Sláv, Júda, svoje slávnosti, plň svoje sľuby! Lebo už viacej nepôjde cez teba belial; bude celý vyplienený... a vypliením tvoju lúpež zo zeme a nepočuje sa už viacej hlas tvojich poslov.*“ (1:12-13,15; 2:13)

Význam mena Náhum je utešiteľ. Jeho zvesť je potešením pre Boží ľud, ktorému posol Rabsáke doniesol posolstvo, že nemá nádej. Vysmieval sa mu a strašil ho (2. Kráľov 18:19 – 19:14). Aktuálne Božie posolstvo znie, že už viacej nebude počuť hlas takýchto zlých poslov.

Náhum prináša posolstvo o tom, že Hospodin je dobrý, že je pevnosťou v deň súženia a pozná tých, ktorí sa utiekajú k nemu (1:7). Hospodin poláme jarmo Asýrčanov nad Júdom (1:13). Príde posol dobrých správ, správ o pokoji (1:15).

Zvesť evanjelia

O niekoľko storočí neskôr apoštol Pavol cituje verš o tom, že na vrchoch sú nohy toho, ktorý zvestuje radostné veci

a aplikuje ho na hlásanie evanjelia. Nazýva takéto nohy krásnymi: „*A zase ako budú kázať, keď nebudú poslaní? Ako je napísané: Aké krásne sú nohy tých, ktorí zvestujú pokoj, tých, ktorí zvestujú dobré veci!... Tak teda viera z počutia a počutie skrze slovo Božie.*“ (Rímskym 10:15-17)

Týmito slovami sme aj my vyzývaní k zvestovaniu evanjelia, keďže viera je z počutia Božieho slova. Poslovnia Asýrskej ríše boli zväčša nositeľmi zlých správ, vojny a nepokoja. Náhum hovorí o zvestovateľovi pokoja. Zvestujme aj my, že Kristus zomrel za naše hriechy, bol pochovaný a vstal z mŕtvych. Výsledkom prijatia jeho obete, ktorá bola prinesená za nás, nie je pokoj zbrani, ale pokoj v srdci, pokoj blížiti sa k Bohu bez strachu a v smelej dôvere: „*Ospravedlnení súc teda z viery máme pokoj blížiti sa k Bohu skrze svojho Pána Ježiša Krista.*“ (Rímskym 5:1)

Božie nástroje

Pán Boh si pre svoje dielo vyberá rôznych služobníkov a zveruje im rôzne úlohy. On vie posúdiť správnosť času a veľkosť bremena pre každého z nich. Jonáš chcel vidieť to, čo prorocky videl Náhum – zničené mesto a ľudí. Pán Boh mu to nedoprial. Namiesto toho videl Boha, ktorý je milosrdný a ľútostivý, dlho zhovievajúci a veľký čo do milosti, ktorý ľutuje zlého (Jonáš 4:2). Možno by prorok Náhum neuniesol taký úspech, ako priniesla Jonášova kázeň. Mohol by sa povýšiť a viacej dôverovať sebe ako Bohu. Apoštol Pavol napísal, že bol v treťom nebi a boli mu zjavené také tajomstvá, ktoré dovtedy Boh nezjavil nikomu. Vo svojich očiach „malý Pavol“ bol na veľkosť tohto zjavenia pripravený predchádzajúcou službou a svojou

duchovnou zrelosťou. Apoštol Ján bol už starec, keď ho po celoživotnej vernej a oddanej službe Pán Boh povážil za hodného na to, aby mu vo vyhnanstve na ostrove Patmos zveril videnia budúcich vecí a on bol schopný to uniesť.

Niekedy je ovocie služby iné, ako by sme si predstavovali, a niekedy ani po rokoch služby nevidíme žiadne ovocie. Jeden brat roky verne rozdával evanjelizačné letáky bez toho, aby vedel o nejakej odozve. Až na sklonku života sa zvláštnym Božím riadením stretol s človekom, ktorý bol spasený práve na základe tejto jeho misie a mohol mu podať svedectvo aj o mnohých iných dušiach, ktoré ňou boli zasiahnuté.

Pán vie, koľko úspechov i sklamaní dokážeme zvládnuť a primerane tomu nám ich dávkuje. Ak naša úsilná práca ostáva bez pochvaly a viditeľného ovocia, nevnímajme to ako škodu, ale ako úžitok. Na druhej strane nešetrimo voči iným uznaním a podporou. Primerané slovo povzbudenia, slovo povedané v správny čas „*oj, aké je dobré!*“ (Príslovie 15:23).

Záver knihy proroka Náhuma

Knihá proroka Náhuma je knihou, z ktorej sa máme čo učiť. Má nám slúžiť na poučenie i napomenutie. Hovorí o Bohu, ktorý nie je len milosrdný a ľútostivý, ale aj spravodlivý. Hovorí o tom, že sa nedá žiť len z tradície, ktorá nepomohla ani mestu Ninive. Nie sme zodpovední za chyby našich otcov. Sme zodpovední za našu dobu, za našu generáciu a za predstavenie Pána Boha tým, ktorí prídu po nás. Za zvestovanie evanjelia i zápas za vieru danú svätým, za učenie Písma. Náhum hovorí radostnú zvesť pre Júdu a je prorocťvom na hlásanie evanjelia

a jeho zvestovateľov v dnešnej dobe. rých nohách by Pán Boh mohol povedať, Nech aj my patríme medzi tých, o kto- že sú krásne.

Daniel Mojžiš

Zdroj: ^{A)} McDonald, W., *Biblický komentár ke Starému zákonu*, str. 40

Poznámka redakcie. Publikované so súhlasom autora:

1) Výstrahy pred odpadnutím sú určené všetkým veriacim. Sú vybudované na historických príkladoch odpadnutia (Ninive, tí pobití na púšti,...). Neslúžia len na to, aby sme nestratili odmenu. Slúžia aj na to, aby sme neodpadli, ale naopak, vytrvali vo viere až do konca a dospeli k zavŕšeniu našej spásy, vykúpeniu tela v zmysle cyklu 4 článkov v 54. čísle *Solas* venovanom otázke vytrvania veriach a zachovania veriach z Božej strany.

Judaizmus a gnosticizmus

Z histórie ranej cirkvi

Deformácie evanjelia

História kresťanskej Cirkvi ako tela Kristovho sa klenie už takmer cez dve tisícročia zápasov a bojov o uznanie, prežitie a zachovanie v čistote Kristovho učenia. Vznikla z Božej vôle a jeho zásahom na sviatok Letníc v Jeruzaleme na 50. deň po Kristovom zmrŕtvychvstaní.

Cirkev vznikla v prostredí židovského náboženstva a rímskej vládnej moci. Od samého počiatku bola pod vplyvom kultúry a myslenia tej doby, čo jej dávalo nielen vonkajší, ale aj vnútorný ráz. Niektoré skutočnosti politického a kultúrneho prostredia Rímskej ríše 1. storočia boli zo zemskeho pohľadu pre kresťanstvo a jeho rozšírenie priaznivé (gréčtina ako svetová reč, rímsky mier, rímske cesty, kultúrna vzdelanosť, rozptýlenie Židov a rozšírenie ich náboženstva), iné však nie (polyteizmus,^{A)} synkretizmus,^{B)} morálny úpadok, absolutistická politická moc).¹⁾ Napriek tomu všetkému práve v tejto dobe sa naplnil Boží čas pre príchod spasiteľa, vteleného Božieho Syna – Ježiša Krista z Nazareta.

V tejto dobe predstavovala Rímska ríša celosvetovú vládnu moc politicky aj vojensky. V oblasti kultúry dominovalo Grécko. Od čias vojenského ťaženia Alexandra Veľkého (336 – 323 pr. Kr.) sa gréčtina tej

doby stala celosvetovým jazykom a s ňou prevládalo grécke myslenie a umenie.

Rimania zaviedli na území, ktoré ovládali, rímsky poriadok, rímsky vládny systém a rímske právo. Gréci dali svetu špekulatívne myslenie, ktoré nazvali „láska k múdrosti“ (*filozofia*). Kresťanstvo vyšlo teologicky zo Starej zmluvy a kultúrne zo *židovstva* (*judaizmu*^{1) a 2)}). Grécka filozofia začala vplývať na myslenie cirkvi vtedy, keď sa kresťania pokúsili odpovedať na otázky pohanov v ich pojmoch, pomocou ich logických postupov a často aj s prijatím ich predpokladov a predsudkov.

Na formovanie kresťanstva mal okrem osoby a diela Ježiša Krista, jeho učenia a učenia jeho apoštolov v jeho ranom štádiu najväčší vplyv *judaizmus* (*židovstvo*). Judaizmus bol pre Cirkev zároveň aj najväčším nebezpečenstvom, pretože staval na Starej zmluve, ktorú aj kresťania prijali za svoje Písmo. Prví

kresťania boli väčšinou Židia, ktorí do cirkvi (kresťanstva) vniesli zo židovstva prevzaté zvyky a prvky učenia Mojžišovho zákona ako zmluvy skutkov.

Židovstvo (judaizmus) sa datuje od exilu Židov do Babylona – chrám v Jeruzaleme bol zrúcaný a Židia boli rozptýlení po celom svete. Ťažisko náboženského života Židov sa prenieslo na štúdium Zákona a bohoslužby a dialo sa v synagóge. Takým je aj židovstvo novozmluvnej doby. Je charakterizované rozdelením na diaspóru (rozptýlení Židia „po celom svete“) a na Židov, ktorí bývali v Judsku.

Je historickou skutočnosťou, že kresťanstvo, ako nová spoločenská sila tej doby zviditeľnená v organizovaných cirkevných komunitách, muselo čeliť rôznym spoločenským a náboženským tlakom. Raná cirkev hneď od svojho počiatku musela zápasiť o vlastnú existenciu a zachovať si čistotu učenia voči rôznym rafinovaným bludom. Cirkev, žijúca podľa zákonov Božieho kráľovstva, vyvolávala odpor prostredia, v ktorom sa nachádzala. Tento odpor sa najprv prejavil pokusmi zmeniť cirkev *zvnútra*. Niektoré skupiny obrátených zo Židov mali silnú snahu o zachovanie starozmluvnej židovskej tradície (judaizmus). Okrem toho pod vplyvom filozofie a pohanských náboženských predstáv začali vznikať prvé *herézy* – falošné učenia nesúce zdanie kresťanstva.

Zároveň dochádzalo k protikresťanským zásahom *zvonku*. Išlo o pokusy násilím umlčať kresťanov a fyzicky zničiť cirkev. To najprv viedlo k prenasledovaniu kresťanov politicko-náboženskou mocou zo strany Židov a neskôr aj Rimánov. Kresťania sa odmietli zúčastňovať modloslužobnej rímskej praxe, predovšetkým cisárskeho kultu, a to

viedlo k ich prenasledovaniu rímskou vládnuou mocou. To boli hrozby zvonku cirkvi. Väčšie nebezpečenstvo jej však predsa len hrozilo zvnútra. Išlo o rôzne formy deformácie samotného evanjelia.

Vracat' sa k histórii cirkvi a predovšetkým k ranému obdobiu jej vzniku – apoštolské obdobia (1. st. po Kr.) – a následného formovania (2. – 4. st. po Kr.) je užitočné a poučné. Umožňuje to okrem poznania pravosti histórie a učenia poznať aj chyby a deformácie v učení a v evanjeliu, ku ktorým došlo v období do uzavretia kánonu Písma, a vyvarovať sa ich. V oblasti pôsobenia dnešnej tzv. východnej cirkvi (pravoslávia) bolo Písmo (kánon) prijaté v podobe, ktorú prijímame dnes, v r. 367. V oblasti pôsobenia tzv. západnej (rímskej) cirkvi sa tak stalo v r. 397 na koncile v Kartágu.³⁾ V tomto článku sa v ďalšom pokúsime na niektoré deformácie upozorniť.²⁾

Judaistické deformácie

Niektoré skupiny kresťanov zo Židov mali silné judaizujúce tendencie. Ich vplyv je zrejmy už zo spisov Nového zákona. Nižšie spomenieme tri deformácie pochádzajúce z *judaizmu* (*nazaréno*, *ebionitov* a *elchasaítov*). Okrem nich pozornosť venujeme aj *gnosticismu*.

Nazaréni

Išlo o židovských kresťanov – Židov, ktorí prijali kresťanské zásady. Prijímali iba Matúšovo evanjelium, ale Pavla z Tarzu považovali za pravého apoštola. Od ostatných židovských siekt sa líšili tým, že verili v božstvo Ježiša a jeho narodenie z panny. Sami seba zaviazali k striktnému dodržiavaniu Mojžišovho zákona, ale od obrátených z pohanov to nepožadovali.

Ebioniti

Neuznávali Pavlov apoštolát; Pavla mali za odpadlíka od Mojžišovho zákona. Trvali na neprerušenom dodržiavaní Mojžišovho zákona Židmi aj kresťanmi. Od všetkých kresťanov požadovali, aby prijali obriezku. Odmietali Kristovo božstvo aj jeho narodenie z panny. Podľa nich sa Ježiš líšil od ostatných ľudí prísnejším dodržiavaním Mojžišovho zákona a za Mesiáša bol vybraný na základe svojej zákonníckej zbožnosti. Odmietali predstavu, že by mohol byť podrobený utrpeniu a smrti.

Elchasaiti (iné pomenovanie: elkasaiti, elkesaiti)

Odmietali, že Mária, z ktorej sa Ježiš narodil, bola panna. Hovorili však o ňom ako o pôvodne (pred jeho zemskou existenciou) vyššom duchu či anjelskej bytosti, niekedy ho tiež nazývali najvyšším archanjelom. Dodržovali sabbat a praktizovali obriezku; vykonávali kultické kúpele, ktorým pripisovali zázračnú očisťujúcu a uzdravujúcu moc; praktizovali tiež mágiu a astrológiu. Ohľadne Mojžišovho zákona vypracovali systém tajných učení.

Okrem týchto nebezpečenstiev deformácie evanjelia ďalšie prišlo indoktrináciou⁵⁾ kresťanstva pohanským učením a praktikami vo forme *gnosticismu*. Gnosticizmus bol jednou z najnebezpečnejších heréz v cirkvi v prvých troch storočiach. Jeho stopy nachádzame v rôznych cirkevných spoločenstvách aj v prítomnosti – a to je hlavný dôvod, prečo mu venujeme pozornosť.

Gnóza, gnosticizmus; pohansko-kresťanská gnóza

Vysvetlenie pojmov

Pojmy *gnóza* a *gnosticismus* pochádzajú z gréckeho slova *gnosis*.⁶⁾ *Gnóza* (-y, ž.,

poznanie) označuje zmyslovo-rozumové poznanie v najširšom zmysle. V idealistickej filozofii (u mystikov) označuje systém iracionálnej (rozumom nepochopiteľnej, neuchopiteľnej) náboženskej viery a poznania. V Platónovej (gréckej) filozofii bola synonymom pravdy, pravdivého poznania. *Gnóza* je podstatou učenia gnostických systémov.

Gnosticizmus je označenie pre nábožensko-filozofický mystický smer. Gnosticizmus je časovo predkresťanské a pôvodom i mimokresťanské učenie.³⁾ O gnosticizme je možné hovoriť z rôznych uhlov pohľadu ako o *gnosticizme predkresťanského obdobia*, t. j. doby pred vznikom kresťanstva (kresťanskej cirkvi), čiže o *predkresťanskom gnosticizme* a následne o *kresťanskom gnosticizme*. V zásade sa rozlišuje dvojaký gnosticizmus: *všeobecný* (filozofický) a *kresťanský*. Gnosticizmus je ťažko jednoznačne definovať, ale v článku budeme objasňovať, čo sa v ňom tvrdí a o čo v ňom ide.

Gnosticizmus predkresťanského obdobia

Myšlienky, ktoré sú vlastné gnosticizmu 2. až 4. storočia nášho letopočtu (*kresťanský gnosticizmus*) je možné nájsť už oveľa skôr, a to v gréckej filozofii, predovšetkým v dielach Platóna a Aristotela.⁶⁾ Sem môžeme zaradiť aj tzv. *hermetizmus*.^{1), 2)}

Kresťanský gnosticizmus

O tejto forme gnosticizmu sa hovorí predovšetkým od druhej polovice 2. str. po Kr. Bolo to heretické hnutie, ktoré na prvý pohľad ohrozovalo existenciu samotnej cirkvi. Pritáhovalo na svoju dobu veľkolepým systematickým filozoficko-mytologickým vysvetlením všetkého bytia. Zároveň sa spájalo s praktickým zasväcovaním

osobného spasenia prostredníctvom tajomného duchovného poznania (gnózy). *Kresťanský gnosticizmus* je hlavnou témou článku. Zaoberáme sa ním ako herézou prítomnou v kresťanskej cirkvi všetkých čias.

Apoštolské obdobie

V spisoch Nového zákona nachádzame náznaky, že *prvé formy gnosticizmu* sa v kresťanstve objavili už v dobe apoštolov. *Gnosticizmus*, o ktorom píšeme v tomto článku, v podstate vyrástol v období medzi Starým zákonom a kanonizovaním Nového zákona. Jeho pôvodná forma mala korene v *judaizme*,^{D)} nakoniec sa však vyformoval ako zmes prvkov *židovského náboženstva*, *kresťanských doktrín* a *pohanského špekulatívneho myslenia* (pohanskej filozofie).

Sú náznaky, že nositeľmi *počiatkových foriem gnosticizmu* v kresťanstve boli heretickí učители, ktorí bezprostredné impulzy čerpali z judaizmu a zaoberali sa rozsiahlymi špekuláciami o anjeloch a duchovných mocnostiach. Charakterizoval ich *falošný dualizmus*,^{F)} ktorý nádej na vzkriesenie z mŕtvych urobil predmetom posmechu. Nápadná bola tiež tendencia k nábožensko-filozofickým špekuláciám prejavujúcim sa v heréze, ktorá rozlišovala medzi človekom Ježišom a Kristom ako vyšším duchom, ktorý na Ježiša zostúpil pri krste a opustil ho pred ukrižovaním. Apoštol Ján nepriamo bojuje s touto herézou (1. Jánov 2:22, 4:2 a 15; 5:1,5-6; 2. Jánov 7).

Druhé storočie

Od začiatku druhého storočia získavajú tieto bludy rozpracovanejšiu podobu, sú hlásané verejne a získavajú nečakane veľký ohlas. Vtedajšiu dobu charakterizoval veľký náboženský nepokoj a horlivé

úsilie absorbovať, zovšeobecniť a uviesť do súladu všetky mysliteľné náboženské koncepty (náboženstvá). Jedným z hlavných cieľov bolo nasýtiť hlad po hlbšom poznaní i po mystickom zjednotení s Bohom a zaistiť duši po smrti istú cestu do vyšších nebeských sfér. Kresťanstvo odpovedalo na obdobné potreby so značným úspechom, a preto niet sa čo čudovať, že sa tieto snahy zavesili práve na kresťanstvo. Môžeme povedať, že gnosticizmus sa snažil vyzdvihnúť kresťanstvo do jeho oprávneného univerzálneho postavenia, ale robil to chybnou cestou prispôbovania kresťanského učenia a praxe všeobecným ľudským potrebám a harmonizovaním kresťanstva s múdrosťou sveta (filozofiou). Za klasických kresťanských gnostikov sú považovaní *Basilides z Antiochie* a *Valentinos Egyptský* (pozri zdroj^{G)}).

Charakteristika gnosticizmu

Základná charakteristika *gnosticismu* je, že *gnóza* bola predovšetkým špekulatívnym náboženstvom. Špekulatívny rozmer stál v popredí tohto učenia. Jeho stúpencom išlo o hlbšie poznanie božských vecí, než aké bolo dostupné obyčajným veriacim. Riešili najhlbšie problémy filozofie a náboženstva, avšak pristupovali k nim chybnou a navrhovali riešenia, ktoré sa diametrálne odlišovali od Písmom zjavenej pravdy. Dvoma základnými a najväčšími problémami pre nich boli *povaha absolútneho bytia* a *pôvod zla*. Bez ohľadu na komplikovaný a špekulatívny charakter sa gnosticizmus stal *populárnym hnutím*.

Aby gnosticizmus na svoju stranu získal masu, musel obsahovať niečo viac než len špekulácie. S cieľom spopularizovať svoje učenie a kozmologické názory

vytváral zvláštne spoločenstvá, ktoré sa oddávali rituálom, mystickým obradom a vyučovali sa v nich magické zaklínadlá. Pri vstupe do týchto spoločností hrali podivné formulácie a obrady dôležitú úlohu. Práve ony mali zaistiť nevyhnutne potrebnú účinnú ochranu pred mocou hriechu a vyslobodením duše zo zlej hmoty (fyzického tela) sprostredkovať požehnanie budúceho veku, ktorý prichádzal. Zavedením týchto rituálov v skutočnosti išlo o transformáciu evanjelia na náboženskú filozofiu a mystickú náuku. Napriek tomu však gnosticizmus trval na tom, že je svojou podstatou kresťanský. Ako sa len dalo, odvolával sa na Ježišove výroky a tiež na takzvanú tajnú tradíciu údajne pochádzajúcu z apoštolskej doby. Mnohí preto považovali gnosticizmus za autentickú kresťanskú pravdu. V tom spočíval jeho zvod a jeho nebezpečenstvo.

Gnóza bola *synkretickým*⁸⁾ hnutím v rámci kresťanstva. Gnosticizmus však bol viac *pohanským*, než by bol len *pohansko-kresťanským*. Snažil sa riešiť problémy, ktoré vyrastali z pohanského náboženského prostredia. Tomuto svojmu úsiliu dal len mierne kresťanské zafarbenie. Podľa prof. Walthera (Louis Berkhof str. 33) „... gnosticizmus ukradol časť kresťanského rúcha, aby zakryl svoju pohanskú nahotu“.

Hlavné učenie gnostikov

Hlavným učeníom gnosticizmu je učenie o dvoch počiatkových božských princípoch či božstvách, ktoré stoja proti sebe v protiklade ako nižšie či vyššie alebo ako dobré a zlé. Najvyššie dobro či Boh (najvyššie božstvo) umiestnil medzi seba a nižšie smrteľné stvorenie mnoho vrstiev či sfér, v ktorých prebýva celý rad

sprostredkujúcich bytostí emanujúcich (vyvierajúcich, vytekajúcich, vyronených) z najvyššieho božstva. Sú to práve tieto sprostredkujúce bytosti, vďaka ktorým môže najvyšší Boh vstupovať do vzťahu so živými tvormi. Svet totiž nebol stvorený dobrým Bohom, ale je dielom nižšieho, zrejme nepriateľského božstva. Tento podriadený boh, nazvaný tiež Demiurg, je v gnosticizme stotožňovaný s Bohom Starého zákona a má vlastnosti nižšej, obmedzenej, prchkej a pomstychtivej bytosti. Stojí v protiklade k najvyššiemu Bohu, zdroju dobroty, cnosti a pravdy, ktorý sám seba zjavil v Kristovi.

Dôležitým rysom gnosticizmu je stotožnenie viditeľného, hmotného sveta so zlom. Hmotný svet je považovaný za ríšu temnoty a zla, ktorú stvorila nižšia božská bytosť. Protikladom je nadkozmičský svet, kde sídli Najvyšší Boh, ktorý je nepoznatelný a nepochopiteľný. Hmotný svet teda vznikol zásahom síl, ktoré nemali priamy styk s Najvyšším Bohom (Dobrom).

Svet hmoty je, ako produkt nižšieho a podľa všetkého teda zlého božstva, od základu zlý. Napriek tomu však v ňom existujú pozostatky z dobrého duchovného sveta a takou je ľudská duša – božská iskra z vyšších nepoškvrnených sfér, ktorá bola ťažko vysvetliteľným spôsobom uväznená do zlej hmoty (do zlého tela). Jej vyslobodenie zo zlej hmoty je možné jedine zásahom dobrotivého Boha. Záchrana sa deje zoslaním zvláštneho posla svetla do sveta tmy. V *kresťanskom gnosticizme* je tento vyslanec, samozrejme, najčastejšie stotožňovaný s Kristom. Jeho podoba je však rôzna – raz je to nebeská bytosť so zdanlivým telom, inokedy pozemský človek, v ktorom sa na istý čas usídlila

moc vyššieho ducha. Vzhľadom na to, že hmota je zo svojej podstaty zlá, vyšší duch nemôže mať normálne ľudské telo.

Spása v gnosticizme spočíva v prekonalaní stavu nevedomosti, ktorý niekedy býva prirovnaný k spánku či stavu opitosti, a dosiahnutí konečného vyslobodenia božskej iskry (duše) z hmoty (fyzického tela). K tomu je potrebné poznanie (a v niektorých prúdoch gnosticizmu aj správny spôsob života – asketizmus), ktoré má brániť opätovnému pripútaniu gnostika k hmote. Dosiahnutie stavu uvedomenia si božskej iskry má byť pod vedením gnostického učiteľa. K samotnému návratu božskej iskry späť do dokonalého plného bytia (nepoškvrnených božských sfér, do tzv. *pléromatu*) dochádza až smrťou gnostika, ale praktického spasenia (vyslobodenia božskej iskry) dosahuje gnostik údajne už počas svojho života, ak dosiahol uvedomenie si božskej podstaty svojej duše a udržal si tento stav poznania až do smrti. Inak jeho duša (a duša človeka všeobecne) zostáva navždy v zajatí zlej hmoty. Podľa gnostikov ešte neboli vyzbierané a navrátené všetky božské iskry.

Účasť na vykúpení či víťazstvo nad svetom zlej hmoty umožňovali len tajné rituály gnostických spoločenskí. Zasväcovanie do nich malo podobu mysteriózneho sobáša (svadby) s Kristom udelením mystického mena či špeciálneho pomazania. Cez všetko toto sa malo sprostredkovať tajné poznanie vyššieho Bytia a otvárala sa cesta k vykúpeniu.

V tejto fáze sa gnosticizmus stával stále viac a viac sústavou náboženských mystérií. Ľudia sa delili do troch skupín: *duchovná*, ktorá tvorí elitu cirkvi; *duševná*, do ktorej patria radoví (bežní) členovia a *telesná* alebo *pohanská*. *Vyššieho pozna-*

nia (epignosis) je schopná len *prvá skupina*, ktorá prostredníctvom neho dosahuje najvyššej blaženosti. *Druhá skupina* má nádej na spasenie, t. j. návrat duše po smrti k vyššiemu božstvu (odkiaľ pochádza) cez vieru a dobré skutky, ale aj tak môže dosiahnuť len nižšieho požehnanie. Príslušníci *tretej skupiny* sú beznádejne stratení, tým sa spasenie nedostáva.

Gnostici neverili vo vzkriesenie z mŕtvych. V smrti podľa nich je duša gnostika zbavená okov hmoty a vracia sa späť do nebeských sfér k najvyššiemu Bytiu, čo je jej cieľ a zavŕšenie jej púte.

Hoci bol gnosticizmus veľmi nebezpečný pre pravé biblické učenie, nedokázal ho zastaviť. Napriek tomu, že mnohí boli gnostickými špekuláciami a mystickými obradmi zlákaní, hlavný prúd veriacich sa nenechal zviest' predkladanými fantastickými obrazmi duchovného bytia ani vidinou a vábivými sľubmi skrytého požehnanie. Gnosticizmus ako paradigma (vedúce učenie) netrval dlho. Podľahol v konfrontácii s trvalým odporom cirkevných otcov a šírením základných kameňov kresťanskej viery. Bol porazený racionálnejším výkladom Nového zákona a uzavretím jeho kánona (v západnej cirkvi v r. 397), z ktorého boli vylúčené všetky falošné evanjeliá, všetky spisy, ktoré neboli Bohom inšpirované, knihy skutkov a epištoly, ktoré boli v tej dobe v masovom obeh.

Napriek tomu gnóza cirkev trvale poznamenala. Niektoré jej výstrednosti boli cirkvou teologicky absorbované a časom vydali svoje plody v koncepte sviatostí a predstave vzdialeného Boha, ku ktorému treba pristupovať cez prostredníkov (svätí, anjeli, panna Mária), v rozlišovaní na vyšší a nižší duchovný stav a v dôraze

na asketizmus. Asketizmus v gnosticizme je jeden z prostriedkov oslobodenia božskej iskry zo zlej hmoty.

Gnostická heréza nepriamo ovplyvnila cirkev v tom, že ju donútila jasne vymedziť rozsah zjavenej pravdy, vymedziť vzťah medzi Starým a Novým zákonom a ukázala potrebu krátkych vyznaní viery, ktoré následne slúžili ako normy výkladu biblických textov. Kresťanstvo začalo byť chápané predovšetkým ako „učenie“ a až potom ako „tajomstvo“. Kresťanský koncept Boha bol zachránený pred mytologickými gnostickými špekuláciami. Cirkev v ďalšom začala zastávať pravdivé poznanie Boha ako najvyššej bytosti, Stvoriteľa a Udržiateľa vesmíru, ktorý je ten istý v Starom i Novom zákone. Gnostické učenie o Demiurgovi a jeho tvorivom pôsobení bolo prekonané a gnostický dualizmus považujúci hmotu za zlú vo svojej podstate bol odmietnutý.

Cirkev dala do správneho svetla osobu Ježiša Krista. Proti gnostickej tendencii považovať ho len za jedného z mnohých sprostredkovateľov zdôrazňovala jeho večné božské bytie a podstatu večného Božieho Syna a súčasne aj jeho pravé ľudské bytie. Veľké skutočnosti jeho života, narodenie z panny, zázraky, ktoré konal, utrpenie na kríži, vzkriesenie z mŕtvych, nezanikli, ale

sa dostali do správneho svetla. Oproti špekulatívnemu gnostickému učeniu o vyslobodení duše zo zajatia zlej hmoty (tela) cirkev správne uchopila vykúpenie skrze Kristovo dielo zmierenia. Biblické kresťanstvo gnostickú pýchu a elitárstvo nahradilo univerzálnym vzťahnutím evanjelia na celé ľudstvo.

V závere článku môžeme podčiarknuť, že pre biblické kresťanstvo je gnostické myslenie úplne cudzím prvkom. Jeho mytologický pohľad na vykúpenie nerešpektuje a nedoceňuje význam života, smrti a vzkriesenia Ježiša Krista. Vo vzťahu k Bohu vedie gnosticizmus človeka k popretiu významu osoby a diela Ježiša Krista, pretože spasenie nie je chápané ako vykúpenie z hriechu a smrti, ale je predkladané ako bytostné sebauvedomenie.

Môžeme si položiť otázku: *Koľko z učenia gnosticizmu a jeho praktík pretrvalo až do dnešných dní v cirkvách, cirkevných spoločenstvách či v myšliach jednotlivcov?* Zdá sa, že je toho dost – alebo: *až príliš veľa!* Stojí za to byť bdely a pozorne počúvať, čo sa aj v dnešných dňoch hlása po zboroch, v cirkvách a spoločenstvách. Predovšetkým skúmajme samých seba, či to, čo hlásame a učíme, je v zhode s v Písme zjavenou Božou pravdou – aby sme učili podľa Boha a nie podľa podania ľudí.

Drahoslav Vajda

Zdroje (1 – 6) a poznámky (A – H)

- ¹⁾ Pavel Hanes, *Dejiny kresťanstva*, Banská Bystrica 2016, ISBN 80-88945-01-1
- ²⁾ Tento článok je z prevažnej časti spracovaný na základe práce „Louis Berkhof *Dejiny dogmatu*“, *Návrat domů*, str. 29-36, ISBN 80-7255-077-2 a zdroja¹⁾
- ³⁾ Douglas, J. D. a kol. *Nový biblický slovník*, *Návrat domů*, Praha 2017, ISBN 978-7255-393-8
- ⁴⁾ Samo Šaling a kol., *Veľký slovník cudzích slov*, vyd. SAMO, Bratislava-Prešov 2003, ISBN 80-89123-02-3
- ⁵⁾ *Filosofický slovník* (kolektív autorov), nakladatelství Olomouc, 2002, ISBN 80-7182-064-4
- ⁶⁾ a) *Basilides z Antiochie*, https://sk.wikipedia.org/wiki/Basilides_z_Antiochie

b) *Valentinos Egyptský*, https://sk.wikipedia.org/wiki/Valentinos_Egyptský

Podľa zdroja¹⁾ (str. 57) prvým kresťanským gnostikom, o ktorom vieme, bol judaista Kerinthos. Podľa Ireneja sa dostal do konfliktu s apoštolom Jánom. Okolo roku 100 vyučoval v Efeze. Bol blízky ebionitom, ale rozlišoval medzi najvyšším Bohom a Demiurgom. Medzi prvých patrilo aj Sýrčan Saturninus, ktorý okolo roku 120 vyučoval gnostický systém v Antiochii. Ďalším bol Karpokrates, ktorý žil za vlády cisára Hadriána (117–138) a založil vlastnú gnostickú skupinu „karpokratiánov“ v Alexandrii.

Slovníkové definície pojmov³⁾⁻⁵⁾ a poznámky

- A) *polyteizmus* -mu m. (gréc.) náb. uctievanie mnohých bohov; mnohobožstvo (op. monoteizmus)
- B) *synkretizmus* -mu m. (gréc.) spájanie, prekrývanie, prekrytie, skríženie rôznorodých prvkov, smerov, myšlienok, náboženských smerov do jedného *synkretizovať* (dačo) spájať v sebe rôznorodé prvky *synkréza* -y ž. skríženie, prekríženie
- C) *indoktrinácia* -ie ž. (lat.) odb. snaha o prijatie určitej doktríny; tlak vedúci k slepému a odovzdanému prijímaniu názorov, hodnôt a postojov *indoktrínovať* (dakoho, dačo) (lat.) vnucovať, vnútiť určitú doktrínu, učenie, dogmu
- D) *judaizmus* -mu m. /podľa vlastného mena/ židovské monoteistické náboženstvo, ktoré však nie je plne totožné so starozákonnou vierou; židovstvo. Hlavné tézy judaizmu sa vyjasnili vďaka dokončeniu Mišny (asi v roku 220 po Kr.). Mišna je písomný záznam ústnej tradície judaizmu.
- E) *gnosticismus* -mu m. /gréc./ filozoficko-náboženský mystický smer (2. – 4. st. n. l.) vyznávajúci dualizmus^{F)} *gnóza* -y ž. /gréc./ zmyslové a rozumové poznanie v najširšom zmysle. Poznanie, podľa gnostikov, má spásonosný charakter.
- F) *dualizmus*, filoz. idealistické učenie považujúce za základ bytia dve substancie: *hmotu* a *ducha* (op. *monizmus*)
- G) a) Platón (*428/427 – †347 pred Kr.). Platón bol Sokratov žiak, spolu s Aristotelom najvýznamnejší grécky filozof. Najväčší vplyv mala jeho teória ideí a filozofia štátu. Platón založil 385/7 pred Kr. filozofickú školu zvanú Akadémia. Jeho spisy sú informačným zdrojom o legendárnej zaniknutej ostrovnej civilizácii Atlantída. Svet sa skladá z večnej hmoty, ktorej štruktúru určujú večné rozumové univerzálne označované ako „idey“ alebo „formy“.
- b) Aristoteles (*384 – †322 pred. Kr.). Bol Platónovým žiakom. Aristoteles bol starogrécky filozof a encyklopedický učenec, filozof staroveku, zakladateľ logiky a mnohých ďalších špeciálnovedných odvetví. Aristoteles strávil v Platónovej akadémii 20 rokov svojho života pod Platónovým vedením. V stredoveku Aristotela nazývali jednoducho „Filozof“. Aristoteles pokračoval v myslení svojho učiteľa Platóna. Zatiaľ čo však Platón umiestňoval idey mimo sveta, Aristoteles tvrdil, že sú v predmetoch samých.
- H) *hermetizmus* -mu m. (podľa vlastného mena). Názov hermetizmus je odvodený od mena Herma Trismegista, o ktorom sú zmienky od 1. stor. pred n. l. Je to jeden z prúdov mysticizmu. Označuje súbor filozofických názorov a pojmov založených na helenisticko-rímskych spisoch, ktorých pôvod sa pripisuje Hermovi Trismegistovi. Je predkresťanskou formou gnosticizmu a charakterizuje ho silný dualizmus.^{F)} Spasenie je založené na tajnom poznaní (gnóze), ktoré vyučuje ceste úniku duše z materiálneho sveta.

Človek mieni a Boh mení

Dnes máme vo svete najmenej dve skupiny ľudí, ktorí by vám radi vzali Bibliu z rúk.

Tí, čo patria k prvej skupine, sebedovome ignorujú autoritu svätého Písma, pričom popierajú jeho božské autorstvo. Inými slovami, odmietajú veriť, že ono je Božie slovo. Potom, aby dokázali svoje tvrdenie, pokúšajú sa uviesť niečo, čo slepo nazývajú „chybami“ a „protirečieniami“, a dosahujú ochotnú pozornosť tých, čo by si radi zatvrdili svedomie a zbavili sa svojej zodpovednosti ako hriešnikov.

Je tu však ešte iná skupina ľudí. Títo nepopierajú, že Písmo je Božie slovo, a musia teda pripustiť, že za ním stojí Božská autorita. Ale keďže z mnohých skúseností poznajú výsledok jeho právd, ktoré boli prijaté do srdca jednoduchou vierou v božské svedectvo, hodí sa im tvrdiť, že *obyčajní* ľudia Písmo sväté nemôžu pochopiť, že len duchovenstvo ho môže náležite vykladať laikom! Podobne ako zákoníci, keď bol Pán na zemi, títo ľudia používajú všetok vplyv, ktorý majú, aby „vzali kľúč poznania do svojich rúk.“ A nielenže by chceli držať vo svojich rukách tento kľúč, ale aj *svedomie ľudí*, len aby mohli pohnúť svojich poslucháčov k tomu, aby im dôverovali. Ale, vďaka Bohu, navzdory každému útoku, sväté Písmo sú ešte stále tu, a je tu aj ten, ktorý robí pravdu účinnou v dušiach ľudí – Svätý Duch. Ľudia sa nemôžu zbaviť ani jedného, ani druhého. Títo dvaja svedkovia Krista sú ešte stále vo svete a Božie milostivé dielo pokračuje: „*Ved' spytuj(e) te písma, lebo vy sa domnievate, že v nich máte večný život, a ony sú to, ktoré svedčia o mne*“ (Ján 5:39). „*Ale keď príde Tešiteľ,*

ktorého vám ja pošlem od Otca, toho Ducha pravdy, ktorý vychádza od Otca, ten bude svedčiť o mne“ (Ján 15:26).

Teraz uvediem jeden príklad, ktorý ukazuje, ako Boh dokáže uskutočniť svoje milostivé ciele a požehnať drahé duše, navzdory všetkej opozícii človeka.

Jedna naša známa ako deva opustila svoj domov v Nemecku, aby zaujala postavenie francúzskej vychovávateľky na istej škole v Anglicku. V tej dobe bola oddanou rímskou katolíčkou. Skôr ako odišla, jej spovedník, katolícky kňaz, vyjadril veľké obavy v pohľade na isté veci, ktoré by ju mohli ovplyvniť, keď sa ocitne v Anglicku, takzvanej protestantskej krajine. Naliehal na ňu, aby mu slávnostne sľúbila dve veci. Po prvé, že *nikdy nebude čítať Bibliu*, a po druhé, že *rozhodne odmietne náboženské traktáty*, ktoré sa obvykle v Anglicku ľuďom podávajú. Hoci odmietla zaviazat' sa nejakým rozhodným sľubom, uistila ho, že si bude počínať podľa jeho rady.

Teraz uvidíme, že obavy tohto nemeckého kňaza týkajúce sa účinku *Bible* a *traktátu* neboli celkom bez opodstatnenia. Človek mieni a Boh mení, pričom vôbec nezáleží na tom, do akej miery sa Satan stavia na odpor.

Keď mladá vychovávateľka prišla do cieľa, jednou z jej prvých povinností bolo ujať sa lekcie francúzštiny mladších žiakov. Ako bežnú čítanku používali v tejto škole francúzsku Bibliu. Táto nábožná vychovávateľka nikdy predtým nemala v ruke Bibliu a keď jej oznámili, že pre čítanie na ten deň pripadá štrnásť ka-

pitola evanjelia Jána, nevedela, v ktorej časti knihy ju treba hľadať. Jedno dievča jej pohotovo našlo túto pasáž.

Keď objavila, o akú knihu ide, rozhodla sa, že jej vôbec nebude venovať pozornosť. Lenže uskutočniť toto predsavzatie nebolo ľahké, keďže dievčatá v jej triede sa pri čítaní tejto kapitoly tak veľmi zajakávali a mýlili, že ju museli znova a znova hláskovať. Napriek svojmu pevnému rozhodnutiu bola donútená všimnúť si, čo táto kapitola obsahovala.

Jej ďalšou triedou boli staršie žiačky a teraz čítali päťdesiatu tretiu kapitolu Izaiáša. Samozrejme, dievčatá tejto triedy dokázali čítať oveľa lepšie. Ale namiesto toho, aby dokázala lepšie uskutočniť svoje predsavzatie a nevšimáť si, čo sa čítalo, jej záujem intenzívne vzrastal. Táto kapitola proroka ju tak zaujala, že sa potajomky rozhodla zaobstaráť si Bibliu, vziať si ju hore na poschodie a čítať si ju.

Jedného dňa, v priebehu čítania 1. kapitoly Skutkov apoštolov zistila, že v modlitebnom zhromaždení v hornej sieni v Jeruzaleme bola medzi modlitebníkmi *Ježišova matka* a že sa nemodlili k nej! „Títo všetci zotrúvali jednomyselne na modlitbe a v pokornej prosbe spolu so ženami a s *Máriou, matkou Ježišovou, i s jeho bratmi*“ (verš 14).

Potom sa jej natískala veľmi vážna otázka – ale nie menej vážna pre kňaza, o ktorom sme už hovorili, a on to dobre vedel. O to tu išlo. Ak sa Mária sama potrebovala modliť v spoločnosti s inými ženami a ostatnými učeníkmi, prečo by sa mali modliť *k nej*?

A znova, kňazi vždy tvrdili, že Ježiš bol *jediný* syn Márie, a teraz zistila, že aj toto bolo falšované. „... *Či sa nevolá jeho matka Mária, a jeho bratia Jakob a Jozes a Šimon a Júdas?*“ (Matúš 13:55). Tieto

objavy ju veľmi ohromili, lebo od kňazov často počula pravý opak. Bola donútená urobiť takýto záver: *Museli mi o tom povedať lož! A keď jednu lož, prečo nie viacej lží?* Jej dôvera v kňazov bola čoraz väčšmi otrasená, keď svetlo Písma s božskou autoritou vnikalo do jej mysle. Toľko, pokiaľ ide o *prvú* výstrahu kňaza!

Keď prišli prázdniny, zopár žiačok ostalo pod dozorom svojich učiteľov. A našu mladú priateľku, ktorá nemohla ísť sama domov, vybrali spolu s inými sprevádzať tieto dievčatá na ostrov Wight, aby mali zmenu. Jedného dňa sa vybrali na prechádzku do parku. Pri bráne do parku jedna pani dala každej malú brožúrku. Brožúrka, ktorú dostala naša priateľka, mala názov „Takmer kresťan“. Keď ju dostala, rozhodla sa príležitostne si ju prečítať. Pri jej čítaní obsah sa jej tak dotkol, že v rozčúlení brožúrku zhúžvala a odhodila do kúta!

Týmto sa však nezabavila hnutí svojej duše. Nemala pokoja, spánok odišiel od nej a tak včas ráno musela vstať z postele, zišla dolu schodmi na prízemie a pohľadala zhúžvanú brožúrku. Starostlivo ju vyrovnala a čítala ju ešte raz, lenže tento raz v celkom odlišnom stave mysle. Toľko, pokiaľ ide o *druhú* výstrahu kňaza!

Vďaka Bohu, teraz začala čítať svoju Bibliu usilovnejšie, a jedného dňa, keď čítala piatu kapitolu listu Rímskym, našla, po čom túžila – pokoj s Bohom.

Odvtedy uplynulo veľa rokov, ale milosť, ktorá jej raz zaistila požehnanie, ju ešte stále zachováva v zakúšaní lásky vyvýšeného Spasiteľa, Pána Ježiša Krista. Spoznala, že jediná obeť Krista nielen vždy urobila zadosť za jej hriechy, ale že teraz ju Boh vidí naveky spojenú so všetkou znamenitosťou toho, ktorý priniesol túto obeť, a ktorý je teraz vzkriesený

z mŕtvych. Pred svätým Božím zrakom stojí dokonalá a vie to. On jedinou obeťou navždy urobil dokonalými tých, čo bývajú posvätení. „*v ktorej vôli sme posvätení donesenou obeťou tela Ježiša Krista, raz navždy...*“ (Židom 10:10-17). V tomto nevidno nijakú našu zásluhu.

On zomrel *za to, čím sme boli my*. My sme prijatí v tom, *čím je on*, a všetci, aby sme boli „*na chválu slávy svojej milosti*,

Jeden je totiž Boh, jeden aj Prostredník medzi Bohom a ľuďmi, človek Kristus Ježiš, ktorý dal seba ako výmenné za všetkých, ako svedectvo v pravom čase.

1. Timotejovi 2:5-6

ktorou nás omilostil v tom Milovanom“ (Efezským 1:6).

Milý môj čitateľ, kiežby do tvojho srdca zažiarilo svetlo z tváre osláveného Spasiteľa, ktoré zažiarilo do srdca našej mladej priateľky. Chráň sa pred ľuďmi! Napísané Božie slovo je jedinou zárukou uprostred protirečiaceho si žargónu ľudských názorov. Pamätaj: „Len Ježiš sám môže spasit!“

George Cutting (1843-1934)

Solas číslo 56, 15. ročník, 2022/3 (jeseň)

Časopis *Solas* vydáva občianske združenie Solas, Smreková 11, 010 07 Žilina 7.
IČO: 42064619. Je evidovaný Ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 22/08.

Vychádza štyrikrát do roka.

Je nepredajný. Odberateľom ho zasielame bezplatne.

Číslo 56 vyšlo 2. septembra 2022 v náklade: 1 190 ks.

Tlač a distribúcia: Alfa print, s. r. o., Martin, www.alfaprint.sk

Žiadosti o zaradenie do zoznamu odberateľov pošlite na poštovú alebo e-mailovú adresu redakcie.

Dobrovoľné finančné príspevky a dary môžete posilať na účty:

Z územia Slovenska: VÚB Žilina, číslo účtu: SK08 0200 0000 0024 8691 6455;

Zo zahraničia: Číslo účtu v tvare IBAN: SK08 0200 0000 0024 8691 6455,

SWIFT: SUBASKBX; VÚB, Mlynské nivy 1, SK 829 90 Bratislava 25, Slovakia, Europe.

Fotografie: Redakcia *Solas*

Zodpovedný redaktor: Drahoslav Vajda, <http://drahoslav.solas.sk>

Adresa redakcie: Redakcia *Solas*, P. O. Box 76, 010 07 Žilina 7, Slovensko

(Address: Editorial Board *Solas*, P. O. Box 76, SK 010 07 Žilina 7, Slovakia, Europe)

Tel. číslo redakcie: +421 948 444 155

e-mail: redakcia.solas@solas.sk; solas@solas.sk

web stránky: www.solas.sk; casopis.solas.sk; blog.solas.sk

ISSN 1337-883X

SOLA SCRIPTURA
SOLUS CHRISTUS
SOLA GRATIA
SOLA FIDE
SOLI DEO GLORIA

Solas

A scenic view of a village with houses and a field, overlaid with text. The image shows a hillside with several houses, some with red roofs, and a large field in the foreground. The scene is captured in a soft, slightly hazy light, possibly during the golden hour. The text is overlaid in the center of the image.

**Ježiš povedal:
Nech sa neľaká vaše srdce!
Veríte v Boha, verte aj vo mňa.**

Ján 14:1

Jedine Bohu patří sláva

**Časopis Solas je, alebo sa môže stať, aj vaším časopisom.
Čítajte a rozširujte ho. Prispievajte svojimi článkami, svojím svedectvom.
Podporujte ho modlitebne, podporujte ho finančne.**

www.solas.sk